Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

Δ' ΤΟΜΟΣ

THE ORTHODOX OBSERVER

ΑΡΙΘΜ 95

ΠΡΟΝΟΙΑ-ΤΗΣ-ΕΛΛΗΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Published Bi-weekly by the Greek Archdiocese Publications Association
Publication Office:
240 West 23rd Street, New York, N. Y.
Editorial and Advertising Offices:
Greek Archdiocese, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y.
Tel. AStoria 8-1653

Yearly Subscriptions:
United States and Canada $2.00—Foreign $2.50
Ten Cents a Copy
Vol. IV. No. 95. — December 4, 1938.
Entered as second class matter Nov. 21, 1934, at the post office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΑΜΩΝ

	'Ονοματεπώνυμον Νευμφευθέντων		Κοινότης	Τελέσας τὸν Γάμον 'Ιερεὺς
Μαΐου 10	Γεώρ. Δ. Δημητρακόπουλος	Παν. Α. Κερκουλᾶ	Union, S. C.	Αἰδ. Μ. Μερκούρης
Σεπτ. 10	Γεώργιος Β. Δημήτρουλας	Βικτωρία Α. Καπτίνα	Gary, Ind.	'Αρχιμ. Εἰρηναῖος Κασιμάτης
» 25	Κυριάκος Δ. Γαλανὸς	Σοφία Ι. Κυταρτζῆ	Garry, Ind.	'Αρχιμ. Εἰρ. Κισσιμάτης
» 25	'Αλέξανδρος Α. Ρέτσος	'Ελένη Α. Παπανικολάου	Astoria, N. Y.	Αἰδ. Μ. Θωμᾶς
» 25	'Εμμαν. Γ. Μαγγελάκης	'Αναστ. Δ. Λαμπρινίδου	Baltimore, Md.	'Αρχιμ. 'Ιωακ. Παπαχρίστου
» 25	Γεώργιος Κ. Κατσίκης	Γιαννούλα Σ. Φράγκου	Chicago, Ill.	'Αρχιμ. Δανιὴλ Γκολέμης
» 25	Κωνστ. Ε. Βουλγαρίδης	Βιργινία Γ. Σαμαρτζῆ	Los Angeles, Cal.	'Αρχ. Γ. Παπαναγιώτου
» 25	Μηνᾶς Κ. Κεφέλος	'Ανθούλα Ι. Τσακαλιᾶ	Youngstown, Ohio	Αἰδ. Δ. Μητάκος
» 25	Εὐτύχιος Δ. Δημητρίου	Ἄννα Ν. Καντεράκη	New York City	Αἰδ. Βασίλ. Παπανίκας
» 25	'Αθανάσιος Η. Λάρσας	'Ελένη Γ. Καραχάλιου	Boston, Mass.	'Αρχιμ. Ματθαῖος Παπαβασιλείου
» 25	Κάρολος Ε. Ἄντερσον	Αἰκατ. Κ. Γεωργουλάκου	London, Ont., Can.	'Αρχιμ. 'Ι. Σταύρου
» 25	Σωτήριος Σ. Ντιμπράνος	Χριστίνα Π. Σήμου	Woburn, Mass.	Αἰδ. Κ. Βασιλείου
» 25	Δαμαντὴς Β. Πεπόνης	'Ελένης Τ. Γκότση	Salt Lake City, Utah	Αἰδ. Χαράλ. Τζαβαλᾶς
» 25	Jacob J. Shamy	Δήμητρα Β. Τριανταφύλλη	Toledo, Ohio	Αἰδ. Κ. Χατζηδημητρίου
» 25	Φώτιος Ι. Γάτσος	Γλυκερία Κ. Παπακοσμᾶ	Haverhill, Mass.	Αἰδ. Ι. Λαυρακᾶς
» 25	'Ηλίας Θ. 'Αποστόλου	Μαριάνθη Σ. Καλογεράκη	New Brunswick, N. J.	Αἰδ. Κανελλος Κανελλόπουλος
» 25	Μύρων Π. 'Ανδρόνικος	Σοφία Μ. 'Αγελλοπούλου	Detroit, Mich.	'Αρχιμ. 'Ιωακεὶμ Δουλγεράκης
» 25	'Αντώνιος Α. Σηράκος	'Ιωάν. Ν. Γεωργοπούλου	Detroit, Mich.	'Αρχιμ. 'Ιωακ. Δουλγεράκης
» 25	Δημήτριος Π. Ταβουλάρης	'Αντωνία Θ. Τσουλέα	Detroit, Mich.	Αἰδ. Δ. Παπαντωνίου
» 25	Εὐστράτιος Ι. Γρηγορίου	Γιαννούλα Κ. Παγιανλῆ	New Haven, Conn.	Αἰδ. Δ. Νικολάου
» 25	'Ιωάν. Φ. Χαραλαμπάκης	Εἰρήνη Δ. 'Αρετάκη	Oakland, Calif.	'Αρχιμ. 'Αρσ. Παλληκάρης
» 28	Γεώργιος Α. Κουρνέτας	'Ελδώρα Ι. Χρήστη	Chicago, Ill.	Αἰδ. Γεώργιος Κ. Κουρνέτας
» 29	'Απόστολος Ν. Παμᾶς	Μαρία Ν. Μιλτιάδου	Haverhill, Mass.	Αἰδ. Ι. Λαυρακᾶς
» 29	Παναγ. Ν. Δημητρόπουλος	'Ολυμπία Γ. Στάππα	Providence, R. I.	Αἰδ. Παναγιώτης Μιχαηλίδης
'Οκτ. 1	Κωνστ. Γ. Λυμπερόπουλος	Βασ. Δ. Σταθοπούλου	Washington, D. C.	'Αρχιμ. Αἰμιλιανὸς Λαλούσης
» 1	Δημ. Α. Σόλιας	Cecile M. Peloquin	Hartford, Conn.	Αἰδ. Τ. Χούντρας
» 1	William S. Smithell	'Αφροδίτη Γ. Παϊκοπούλου	Woburn, Mass.	Αἰδ. Κ. Βασιλείου
» 1	Γεώργιος Α. Ζερδεβᾶς	Ἄννα Κ. 'Ορφανοῦ	Chicago, Ill.	'Αρχιμ. Ἀθέρκ. Δημακόπουλος
» 2	Μιχαὴλ Η. 'Ηλιόπουλος	Βασιλικὴ Γ. Γλυνοῦ	Kansas City, Mo.	Αἰδ. 'Ιωάν. Βασιλειάδης
» 2	Νικόλαος Γ. Τζάβας	Σοφία Μ. Πασχάλη	Newark, N. J.	Αἰδ. Γεώργ. Σπυριδάκης
» 2	'Ανδ. Π. Βρωμοβρυσιώτης	Χριστίνα Γ. Ρούσχιαν	Lynn Mass.	'Αρχιμ. Χριστ. 'Αργυρίδης
» 2	Κωνστ. Ζ. Ζαχαρίου	'Αλεξάνδρα Π. Παπαδούκα	Ladner, B. C.	Αἰδ. Χ. Σκούφης
» 2	'Ηλ. Ν. Λαμπρόπουλος	Κωνστ. Η. Καλαντζοπούλου	Columbus, Ohio	'Αρχιμ. Στέφανος Λαυριώτης
» 2	'Αθανάσιος Θ. Κανατᾶς	'Ελένη Ι. Πράπα	Columbus, Ohio	'Αρχιμ. Στέφ. Λαυριώτης
» 2	Γεώργιος Ν. Κόκκαλης	Στυλιανὴ Μ. Σφακιανάκη	E. Pittsburgh, Pa.	Αἰδ. Ε. Παπαδόπουλος
» 2	Γεώργιος Ε. Μιχαηλίδης	Σοφία Ι. Μωραϊτάκη	New Haven, Conn.	Αἰδ. Δ. Νικολάου
» 2	'Αθαν. Γ. Μαρινόπουλος	Εὐθ. Μ. 'Αλεξοπούλου	Peabody, Mass.	Αἰδ. Γεώργ. Οἰκονομίδης
» 2	Παντελ. Ν. Μπουμπούλης	Κυριακὴ Ν. Ζαφείρη	Montreal, Can.	'Αρχιμ. Διον. Μαυρίας
» 2	'Ιωάν. Ν. Γαλάτσιος	'Αγγελ. Παρασκευοπούλου	Bridgeport, Conn.	Αἰδ. Π. Ραπτέλης
» 2	'Αριστ. Σ. 'Αλεξόπουλος	Εἰρ. Ι. Κριαρᾶ	Portland, Ore.	'Αρχ. Χριστ. Τσαρούχας
» 2	Βασίλειος Ι. Μπάλτοβιτς	'Ελένη Δ. Πάρτσεβιτς	Toronto, Ont., Can.	'Αρχιμ. 'Ιερόθεος Σταύρου
» 2	Κωνστ. Β. Κωνσταντάκος	'Ελπινίκη Γ. 'Ελευθερίου	Somersworth, N. H.	Αἰδ. Γ. Στυλιανὸς
» 2	Γεώργ. Π. Μπουτσικάρης	Χαρ. Κ. Μαλουγουρᾶ	New Bedford, Mass.	Αἰδ. Κ. Κακογιάννης
» 2	'Ιωάννης Π. Κὸξ	Αἰκατερίνη Χ. Στάμου	Norwich, Conn.	'Αρχιμ. Ν. Θεοδωρίδης
» 2	Παναγ. Μ. Μιχαὴλ	Χριστίνα Α. Σάββα	Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. Δημ. Βιτσέντζος
» 2	Γεώργιος Θ. Κούφας	Λούσιλ Β. Ραχὶν	Astoria, L. I., N. Y.	'Αρχιμ. Γερμανὸς Πολυζωΐδης

ΧΡΗΣΙΜΑ ΒΙΒΛΙΑ DIVRY

ΑΓΓΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΟΑΓΓΛΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ DIVRY

Ἔχει τὴν ἀκριβῆ σημασίαν καὶ προφορὰν ὅλων τῶν χρησίμων 'Αγγλικῶν καὶ 'Ελληνικῶν Λέξεων. 'Επίσης σύντομον 'Αγγλικὴν Γραμματικήν, Χάρτας καὶ πλείστας ὅσας ὠφελίμους ἐν 'Αμερικῇ πληροφορίας. Σχῆμα Τσέπης. Κομψῶς χρυσόδετον, μὲ δύο εὑρετήρια $1.25

ΑΓΓΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΟΑΓΓΛΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ DIVRY

'Οδηγὸς συνδιαλέξεως ἀπὸ τὴν 'Αγγλικὴν εἰς τὴν 'Ελληνικὴν καὶ τἀνάπαλιν. 'Ομιλίαι, μὲ τὴν προφοράν, ἐπὶ παντὸς ζέματος, ἀπὸ τὰ ἁπλούστερα μέχρι τῶν τεχνικωτέρων. Χρήσιμον δι' Ἕλληνας, ἢ δι' 'Αμερικανοὺς μανθάνοντας 'Ελληνικά. Σελ. 432. Κομψῶς χρυσόδετοι $1.25

ΑΓΓΛΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΕΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ DIVRY

'Η τελειοτέρα 'Αγγλικὴ Μέθοδος. 'Η μόνη ἀπηλλαγμένη λαθῶν καὶ διδάσκουσα τὴν ἀκριβῆ 'Αμερικανικὴν προφοράν. Σελ. 432. Κομψῶς χρυσόδετος $1.50

ΝΟΜΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ & ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Βιβλίον χρησιμώτατον εἰς ὅλους ἐν 'Αμερικῇ. Περιέχει νομικὰς συμβουλὰς καὶ πληροφορίας ἐπὶ θεμάτων πάσης φύσεως. 'Επίσης πλείστους ὅσους Νομικοὺς Τύπους, Συμβολαίων, Πωλητηρίων καὶ παντὸς εἴδους 'Εγγράφων, χρησίμων εἰς τὰς ἐν 'Αμερικῇ συναλλαγάς μας—ὅλα μὲ τὴν ἀντίστοιχον 'Ελληνικὴν μετάφρασιν. Σελ. 360. Κομψῶς χρυσόδετον $1.25

ΔΙΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ ΓΡΑΨΑΤΕ: **D. C. DIVRY, INC.,** 240 W. 23rd STREET, NEW YORK.

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ, ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, 25-19 30th Drive, Astoria, L. I., N. Y.

ΕΤΟΣ Δ'. Ἀριθ. 95. Διευθυντής: Ἀρχιμ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΠΟΛΥΖΩΙΔΗΣ 4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1938

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ εὐχάριστον γεγονὸς δι' ὁλόκληρον τὸν Ὀρθόδοξον κόσμον, ἰδιαιτέρως διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ὀρθόδοξον Ἀρχιεπισκοπήν μας, ἔλαβε χώραν πρό τινων μηνῶν καὶ ἐπεσφραγίσθη καὶ ἑορτάσθη τὴν 25ην Νοεμβρίου, Ἡμέραν τῶν Εὐχαριστιῶν.

Τὸ γεγονὸς τοῦτο εἶνε ὅτι 100 περίπου χιλιάδες Οὐνῖται Καρπαθορρῶσοι ἡνωμένοι ἐπὶ τρεῖς αἰῶνας μὲ τὴν Παπικὴν Ἐκκλησίαν, ὑπήχθησαν ἐσχάτως ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἀρχιεπισκοπῆς Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς· ἐπεσφραγίσθη δὲ καὶ ἑορτάσθη τὸ γεγονὸς κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς Bridgeport, Conn. μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηναγόρα ἐνθρόνισιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου νεοχειροτονηθέντος Βοηθοῦ Ἐπισκόπου κ. Ὀρέστου Τσορνόκ.

Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην δυόμιση περίπου χιλιάδες Καρπαθορῶσσοι κατέκλυσαν τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν των ἐν Bridgeport, Conn., ὅπου ἐτελέσθη ἡ μεγαλοπρεπὴς ἐνθρόνισις. Μετὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηναγόρα ἔλαβον μέρος εἰς τὴν τελετὴν ὁ Καρπαθορῶσσος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀδὰμ καὶ οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι Εὐκαρπίας Μπογδὰν καὶ Βοστώνης Ἀθηναγόρας. Ἱερεῖς δὲ ἦσαν 41 Καρπαθορῶσσοι μὲ δύο Διακόνους καὶ 2 Ἕλληνες μετὰ τοῦ Διακόνου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἱερ. Ναούμ. Ὁ νεοχειροτονηθεὶς Καρπαθορῶσσος Ὀρέστης Τσορνὸκ ἔλαβε παρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τὸν τίτλον Ἐπισκόπου Ἀγαθονικείας, ἔχει δὲ ὑπ' αὐτὸν 59 Κοινότητας Καρπαθορρώσων ἐν Ἀμερικῇ.

Οἱ Καρπαθορῶσσοι ἐν Εὐρώπῃ οἰκοῦν τὰ Καρπάθια ὄρη τὰ χωρίζοντα τὴν Αὐστρίαν ἀπὸ τὴν λοιπὴν Βόρειον Εὐρώπην καὶ περιλαμβάνονται εἰς τὰ γειτονικὰ κράτη Τσεχοσλοβακίας, Πολωνίας καὶ Οὐγγαρίας. Μέχρι τοῦ 9ου αἰῶνος ἦσαν εἰδωλολάτραι ὅπως καὶ οἱ τότε Ρῶσσοι· ἐπεστράφησαν δὲ εἰς τὸν Χριστιανισμὸν ὑπὸ τῶν δύο ἐκ Θεσσαλονίκης Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων Ἱεραποστόλων Μεθοδίου καὶ Κυρίλλου, οἱ ὁποῖοι εἶχον σταλῇ πρὸς τοὺς Σλαυϊκοὺς λαοὺς τοῦ Βορρᾶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Πολὺ ἐνωρὶς ὅμως ὑπετάγησαν οἱ Καρπαθορρῶσοι ὑπὸ τοὺς Μαγιάρους καὶ τοὺς Οὔγγρους, οἱ ὁποῖοι ἦσαν παπισταί, Ρωμαιοκαθόλικοι, καὶ οἱ ὁποῖοι, ἄλλοτε μὲ πολιτικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς καταπιέσεις καὶ ἄλλοτε μὲ ὑποσχέσεις καὶ ἀμοιβάς, προσεπάθουν ἀκαταπαύστως ν' ἀποσπάσουν τὸν λαὸν αὐτὸν ἀπὸ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνῆκον καὶ νὰ τὸν ὑποδουλώσουν εἰς τὸν Πάπαν.

Ὁ Καρπαθορρωσικὸς αὐτὸς λαὸς ἠγωνίσθη νὰ μείνῃ εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν· ἀλλ' ἡ πίεσις ἐκ μέρους τῶν κατακτητῶν των ἦτο τόσον μεγάλη ὥστε κατὰ τὰ μέσα τοῦ ιζ΄ αἰῶνος ὑπέκυψαν ὡς Οὐνῖται ὑπὸ τὸν Πάπαν. Πάντοτε ὅμως ἐκράτησαν τὸ Ὀρθόδοξον Πνεῦμα καὶ περιέμενον τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θὰ ἠλευθεροῦντο καὶ θὰ ἐπανήρχοντο εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ὀρθοδοξίας.

Ἡ ἡμέρα αὕτη ἀνέτειλε, διὰ τοὺς ἐν Ἀμερικῇ Καρπαθορρώσους, τὴν 6ην Φεβρουαρίου 1936 καθ' ἣν εἰς τὸ Pittsburgh, Pa., οἱ Ἱερεῖς 59 Κοινοτήτων των συνηθροίσθησαν καί, μαζὺ μὲ τοὺς λαϊκοὺς ἀντιπροσώπους τῶν Κοινοτήτων των, ἐψήφισαν ὅπως κάμουν αὐτοὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιστροφῆς τῶν Καρπαθορρώσσων εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Τὴν δὲ 23ην Νοεμβρίου τοῦ 1937 συνῆλθον καὶ πάλιν καὶ ἐψήφισαν νὰ ἀποταθοῦν πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ὡς πνευματικὴν κεφαλὴν τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ ζητήσουν νὰ τοὺς δεχθῇ ὡς τέκνα του καὶ νὰ χειροτονηθῇ Ὀρθόδοξος Ἐπίσκοπος ὁ ὑποψήφιος αὐτῶν Πρεσβύτερος Ὀρέστης Τσορνόκ.

Τὰς διαπραγματεύσεις πρὸς τοῦτο διεξήγαγεν ἐπιτυχέστατα ἡ Ἀρχιεπισκοπή μας, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐξεφράσθη πρὸς αὐτὴν ἡ εὐαρέσκεια τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἡ χειροτονία τοῦ νέου Ἐπισκόπου Ὀρέστου ἀπεφασίσθη νὰ λάβῃ χώραν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις. Ὁ ὑποψήφιος μετέβη ἐκεῖ, ἔδωκε λίβελλον δι' οὗ ἀποπτύει πᾶσαν σχέσιν δογματικὴν καὶ διοικητικὴν

Ἀρχιμ. Βενεδίκτου Κατσανεβάκη
Ἱεραττικοῦ Προϊσταμένου
Νεαπόλεως, Ἰταλίας.

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ Ο ΣΚΟΠΟΣ ΑΥΤΗΣ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙΝ σημαίνει παράγειν κἄτι ἐκ τοῦ μηδενός, χωρὶς ὕλην, χωρὶς ἐργαλεῖα, χωρὶς κόπον, χωρὶς ἐργασίαν. Ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τὰ πάντα ἐκ τοῦ μηδενός, μὲ ἕν νεῦμα τῆς θελήσεως Αὐτοῦ. Διότι ὁ Θεός, διὰ νὰ κάμῃ κἄτι, δὲν ἔχει ἀνάγκην οὔτε ὕλης, οὔτε ἐργαλείων, οὔτε ἐργασίας, οὔτε κόπου, οὔτε χρόνου. Ἀρκεῖ νὰ θελήσῃ καὶ τὸ πᾶν λαμβάνει ὕπαρξιν πάραυτα. Πρὶν νὰ δημιουργήσῃ ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν Γῆν δὲν ὑπῆρχε τίποτε. Ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ γίνωσιν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ· καὶ ἔγιναν.

Ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ ἐργασθῇ μὲ τὴν ὕλην καὶ ἐπὶ τῆς ὕλης· δύναται νὰ μεταμορφώσῃ, νὰ μετασχηματίσῃ, νὰ τροποποιήσῃ αὐτὴν μεταβάλλων αὐτὴν κατὰ πολλοὺς τρόπους, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ δημιουργήσῃ τίποτε. Ὁ Θεὸς μόνον δύναται νὰ δημιουργήσῃ καὶ ἐδημιούργησε ποιήσας τὸ σύμπαν, πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, ἀπὸ τὸ μεγαλύτερον ὂν ἕως τὸ πλέον ἐλάχιστον μικρόβιον, τὸν κόκκον τῆς ἄμμου καὶ τὸ πλέον μικρὸν ἄτομον.

Εἰς τὴν ἀφήγησιν τῆς Ἁγ. Γραφῆς ἀνακαλύπτομεν τὴν τάξιν τῆς δημιουργίας, ὅπως καὶ οἱ ἐπιστήμονες ποὺ μελετοῦν τοὺς ἀστερισμοὺς ἢ τὰ φυτὰ ἢ τὸ ὕδωρ ἀνακαλύπτουν πάντοτε μίαν τάξιν φυσικῶν νόμων ποὺ διακηρύττει τὸν Παντοδύναμον Νομοθέτην. Ὁ παντοδύναμος Θεὸς ἐδημιούργησεν ἐν ἀρχῇ τὸν οὐρανόν, τὴν γῆν, τὸ φῶς, τὸν ἥλιον, τοὺς ἀστέρας, τὴν σελήνην, τοὺς πλανήτας, συνήγαγε τὰ ὕδατα εἰς τὸν αὐτὸν τόπον καὶ ἐσχημάτισε τὴν θάλασσαν, ἐβλάστησεν ἐκ τῆς γῆς τὰ δένδρα, τὰ φυτά, τὰ ἄνθη καὶ πᾶν ὅ,τι βλαστάνει ἐπ' αὐτῆς· ἐδημιούργησε τὰ ψάρια ποὺ ζοῦν εἰς τὰ ὕδατα καὶ τὰ πτηνά, τὰ τετράποδα καὶ ὅλα τὰ χερσαῖα ζῶα. Καὶ τὰ θαυμάσια τοῦ ἐνάστρου οὐρανοῦ, τῆς θαλάσσης καὶ τῆς γῆς, ἀναγγέλλουν ἕνα Νοῦν Σοφώτατον, ὁ ὁποῖος ἔκαμε τὸ Σύμπαν καὶ τὸ ἐτακτοποίησε θαυμασίως.

Ἡ τάξις καὶ ἡ ἁρμονία τῆς δημιουργίας φανεροῦται εἰς τὰ τρία βασίλεια τῆς φύσεως: τῶν ὀρυκτῶν, τῶν φυτῶν, τῶν ζώων. Πόση ποικιλία πλασμάτων εἰς τὰ τρία βασίλεια! πόση ὡραιότης ὄντων! πόση ἁρμονία! Εἶνε μία συνεχὴς κλίμαξ, ποὺ μᾶς ἀναβιβάζει ἀπὸ ὡραιότητος εἰς ὡραιότητα, ἀπὸ θαύματος εἰς θαῦμα. Καὶ τὸ μεγαλύτερον θαῦμα εἶνε ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον ἐδημιούργησεν ὁ Θεὸς ὡς κορύφωμα τοῦ ἔργου Του.

Ἔπλασεν αὐτὸν κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Αὐτοῦ, πεπροικισμένον μὲ ψυχὴν ἀθάνατον, ἐφωδιασμένον μὲ λογικὸν καὶ θέλησιν καὶ προωρισμένον νὰ κερδίσῃ τὴν αἰώνιον ζωὴν ἐὰν ἐργασθῇ τὸ ἀγαθόν. Καὶ ὑπὲρ τὸν ἄνθρωπον, ἡ πίστις μᾶς κάμνει νὰ γνωρίσωμεν ἄλλα ὄντα, δημιουργηθέντα ἐπίσης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, τὰ ὁποῖα εἶναι οἱ Ἄγγελοι τοῦ Οὐρανοῦ διάμεσοι μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, ἀσώματοι, καθαρὰ πνεύματα.

Οὕτως, ἀπὸ τὴν κόκκον τῆς ἄμμου ἀνερχόμεθα δι' ὅλων τῶν ἄλλων ὄντων εἰς πλάσματα τὰ ὁποῖα ἡ πίστις μᾶς κάμνει νὰ βλέπωμεν ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ὅλα τὰ πλάσματα αὐτὰ ἡνωμένα μεταξύ των, ἡνωμένα εἰς μίαν θαυμασίαν τάξιν, μᾶς ὁμιλοῦσι περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς τάξεως τῆς δημιουργίας.

Ἀλλὰ διατὶ ἔχει δημιουργήσει ὁ Θεὸς τὸν κόσμον; Ἐδημιούργησεν αὐτὸν ἐξ ἀπείρου Αὐτοῦ ἀγαθότητος. Ἐπειδὴ εἶνε ἀπείρως ἀγαθὸς ἠθέλησε νὰ ὑπάρχωσι πλάσματα ἀναρίθμητα καὶ ποικιλώτατα μεταξύ των, τὰ ὁποῖα νὰ μετεῖχον τῆς ἀγαθότητος Αὐτοῦ, νὰ ὑπηρετῶσιν Αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ νὰ ἦσαν ἔπειτα εὐτυχῆ μετ' Αὐτοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ.

Μὲ ἄλλας λέξεις, ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν διὰ τὴν ἐξωτερικὴν δόξαν Αὐτοῦ καὶ διὰ τὸ ἀγαθὸν τῶν πλασμάτων. Ὅπως ἕνας βασιλεύς, ὁ ὁποῖος εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτοῦ ἀνάκτορον, καίτοι δὲν ἔχει ἀνάγκην, προσθέτει περισσοτέρους βοηθούς, οὕτως ὁ Θεός, δημιουργῶν, ἠθέλησε νὰ δείξῃ τὴν ἀγαθότητα, τὴν παντοδυναμίαν καὶ τὴν ἄπειρον σοφίαν Αὐτοῦ.

Ὅπως ἕνας καλὸς πατὴρ δεικνύει εἰς τὰ τέκνα αὐτοῦ ὡραίας εἰκόνας διὰ νὰ ἀπολαμβάνωσι καὶ νὰ ἀγαπῶσιν αὐτόν, οὕτως ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ δημιουργήσῃ ὄντα λογικὰ καὶ νὰ γνωρίσῃ εἰς αὐτὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν Αὐτοῦ διὰ νὰ τὰ καταστήσῃ εὐτυχῆ.

μετὰ τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας καὶ ἔμεινεν εἰς τὴν πατρικὴν κρίσιν τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου, τὸ ὁποῖον ἐδέχθη στοργικῶς αὐτόν.

Ἡ χειροτονία ἔλαβε χώραν τὴν 18ην παρελθόντος Σεπτεμβρίου καὶ ὁ Αἰδεσιμώτατος Ὀρέστης Τσορνὸκ ἐγένετο Ἐπίσκοπος Ἀγαθονικείας, Βοηθὸς Ἐπίσκοπος τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Β. καὶ Ν.

Ἰδιαίτερα θερμότατα καὶ ἐπάξια συγχαρητήρια ὀφείλονται τῇ Αὐτοῦ Παναγιότητι τῷ Οἰκουμενικῷ ἡμῶν Πατριάρχῃ καὶ τῇ Σεπτῇ Ἱεραρχίᾳ τοῦ πρώτου Θρόνου τῆς Ὀρθοδοξίας διά τε τὴν πατρικὴν διαχείρισιν τοῦ ζητήματος καὶ διὰ τὴν πολύτιμον ἀπόκτησιν.

Τὸ κίνημα τοῦτο ἔχει σημασίαν ἀσυγκρίτως μεγαλειτέραν ἀπὸ ὅσον ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ἔχον. Ἡ ὁμαδικὴ αὕτη τῶν ἐν Ἀμερικῇ Καρπαθορρώσσων ἐπιστροφή, ἐκ τοῦ Παπισμοῦ εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν, αὐθόρμητος ὡς εἶνε, χωρὶς οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην προπαγανδιστικὴν ἐνέργειαν ἐκ μέρους τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀσφαλῶς θὰ ἔχῃ εὐεργετικωτάτην ἐπίδρασιν εἰς τὴν σκέψιν καὶ τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα τῶν ἐν Εὐρώπῃ Οὐνιτῶν Καρπαθορρώσσων καὶ πιστεύομεν ὅτι δὲν θὰ βραδύνῃ ἡ ἐπιστροφὴ εἰς τοὺς κόλπους τῆς μητρός των Ἐκκλησίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὅλων τούτων, οἵτινες εὑρίσκονται εἰς Τσεχοσλοβακίαν, Ρουθηνίαν, Πολωνίαν καὶ Οὐγγαρίαν.

† Ὁ Βοστώνης ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΘΡΟΝΙΣΙΝ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΒΟΗΘΟΥ ΚΑΡΠΑΘΟΡΩΣΣΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

Προσφώνησις τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Βοστώνης κ. Ἀθηναγόρου πρὸς τὸν Θεοφιλέστατον Καρπαθορῶσσον Ἐπίσκοπον Ἀγαθονικείας κ. Ὀρέστην, Βοηθὸν Ἐπίσκοπον τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἀρχιεπισκοπῆς Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς κατὰ τὴν ἐν Bridgeport, Conn. γενομένην ἐνθρόνισίν του τὴν 25ην Νοεμβρίου.

Right Reverend Orestes, Bishop of Agathonikeia, most beloved brother in Christ.

It is with great and unutterable joy that the Mother Church, the Holy and Apostolic See of Constantinople, has taken again to her bosom and embraces once more Her beloved children of Carpathian nationality, after a three centuries forcible separation and cruel as well.

And in Her great joy, She looks upon you as the great liberator, as a new Moses, who with faith in the only begotten Son of God and with the consent and help of the faithful Clergy of the Carpatho-Russians of America, you showed to your people the fair road for the return to Canaan, to the Church of their forefathers.

I would not consider it proper to recall on this joyous occasion the sad memories of a most unfortunate period in the Christian life of this people, or to mention any of them, while joy reigns in our hearts. Because undoubtedly it is a sad and heartbreaking fact that the Carpatho-Russian people who were converted to the Christian faith in the 10th century by two holy Greek Missionaries Sts. Cyril and Methodius, sent by the Oecumenical Patriarchate, and were baptized by Greek Orthodox Bishops and priests from Constantinople, were compelled later, in particular three centuries ago, to submit to union with the Roman Church, an unnatural and unfortunate Union, which for them proved to be an endless source of sorrow, grief and lamentations. But I do so, only to express my admiration for the Carpatho-Russian people, who, in a thousand years of foreign political and ecclesiastical oppression, did not allow their oppressors to compel them to renounce their Orthodox spirit, and were "Uniats" only in name, expecting faithfully the glorious day of their liberation.

I would not even mention that most-grievous event of the year 1646, when 63 unworthy Carpatho-Russian priests became traitors of their orthodox faith, if it were not for the sacred obligation which I feel to praise most heartily the Carpatho-Russian Clergy of today in America, who have cultivated the godly desire of returning to the Mother Church and have taught their flocks accordingly, so that we now have this good victory.

For it is a good victory, dear brethren, that our beloved brother Orestes, Bishop of Agathonikeia, is now one of the Prelates of the most venerable Hierarchy of the Oecumenical Patriarchate of Constantinople. And this title "Bishop of Agathonikeia" of an old and famous diocese, given by the Oecumenical Patriarchate to the first ordained Orthodox Bishop of the Carpatho-Russians in America, is the most appropriate, meaning "Bishop of the good victory."

The Greek Orthodox Archdiocese of N. and S. America joyfully celebrates today this glorious event and expresses humbly her gratitude to Almighty God that such a group of priests, as the Carpatho-Russian Clergy of America, well-educated, dignified, good and faithful laborers in the vineyard of Christ, with their most-worthy Bishop Orestes, belong to the Holy See of the Oecumenical Patriarchate, which will prove to be a heavenly blessing to the flocks of this jurisdiction.

This is, without any doubt, the beginning of a new era for the Carpatho-Russian Church in America. With the devotion of her Bishop and Clergy to the supreme Ecclesiastical Authority of the Oecumenical Patriarchate and the loyalty and obedience of the flock to their spiritual leaders, progress and harmony will reign in the Church and in the hearts of the faithful.

With this conviction, my beloved brother Orestes, on behalf of the Greek Orthodox Archdiocese of N. and S. America, of which henceforth you are a brother and Bishop, I express hearty congratulations to all and I pray with you that the Almighty God may crown Your Grace with His blessings and give you for many many years the strength from heaven, necessary to your working fruitfully in the vineyard of our One, Holy, Catholic and Apostolic Orthodox Church.

Συστήσατε τὸν «Ὀρθόδοξον Παρατηρητὴν» εἰς τοὺς φίλους σας. Παρακαλέσατέ τους νὰ τὸν διαβάζουν τακτικῶς. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἀσκεῖ μεγίστην ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Γεωργίου Κ. Γιαννούκου, Μ. Μ.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Ὡς μαθητὴς εἰς τὸ College of Music εἰς ἕν ἐκ τῶν Πανεπιστημίων ποὺ ἐφοίτησα, ἤκουσα παραδόξως καθηγητὴν τῆς Μουσικῆς νὰ ὑποστηρίζῃ ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία οὐδέποτε εἶχε μουσικήν, ἀλλὰ ἔχει τὴν λεγομένην Ἀνατολικὴν μουσικήν, ἡ ὁποία οὔτε ἱστορίαν ἔχει οὔτε σχέσιν ἔχει μὲ τὴν σημερινὴν μουσικὴν τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν.

Τὸ ἀποδίδω τοῦτο ὄχι βεβαίως εἰς ἄγνοιαν ἀλλὰ εἰς ἐπιμεμελημένην ἀπόκρυψιν τῆς ἀληθείας διὰ νὰ παρουσιασθῇ ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία κατωτέρα τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν.

Ἐπειδὴ δὲν εἶναι δύσκολον ζῶντες μεταξὺ ἀλλοδόξων νὰ ἠκούσατε καὶ σεῖς τὰ ἴδια, ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς εἴπω ὀλίγα λόγια διὰ νὰ δείξω ὅτι ἡ μουσικὴ τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἔφθασε εἰς μεγάλην ἀκμὴν ὥστε νὰ τὴν ἔχουν σήμερον καὶ εἰς τοὺς Ναούς των αἱ ἄλλαι Ἐκκλησίαι.

Ἡ Ἱστορία τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς κατ' ἐμὲ διαιρεῖται εἰς τρία μέρη.

Πρῶτον: Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Κωνσταντινούπολις ἔγινε πρωτεύουσα τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους ἕως τὴν ἐποχὴν ποὺ ἔζησεν ὁ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, δηλαδή, ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ 4ου αἰῶνος ἕως τὸν 8ον αἰῶνα.

Δεύτερον: Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ Δαμασκηνοῦ μέχρι τῆς ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων, δηλαδὴ ἀπὸ τοῦ 8ου αἰῶνος μέχρι τοῦ 15ου αἰῶνος, καὶ τρίτον ἀπὸ τῆς ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων.

Ὅταν ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος μετέφερε τὴν πρωτεύουσαν ἀπὸ τὴν Ρώμην εἰς τὸ Βυζάντιον ὡς πρώτην του φροντίδα κατέβαλε νὰ οἰκοδομήσῃ ὡραῖα δημόσια κτίρια, Ναούς, Σχολεῖα καὶ Ἱπποδρόμια. Ἐκάλεσε διδασκάλους, φιλοσόφους, καλλιτέχνας ἀπὸ διάφορα μέρη τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους καὶ τοιουτοτρόπως ἡ Κωνσταντινούπολις ἔγινε κέντρον τοῦ πολιτισμοῦ καὶ σιγὰ σιγὰ ἡ νεολαία ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους ἤρχισε νὰ σπουδάζῃ εἰς τὰ σχολεῖα τῆς πόλεως αὐτῆς.

Εἰς τοὺς Ναοὺς ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ ἔγινε περισσότερον ὡραία διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς μουσικῆς, ἡ ὁποία εἶχε γραφῇ ὑπὸ τοῦ Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου εἰς πνεύματα, δηλαδὴ σημεῖα. Αὐτὰ τὰ σημεῖα εἶναι 14 τὰ ὁποῖα εἶναι παρμένα ἀπὸ τὰ πνεύματα τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰ πνεύματα ἔγιναν περισσότερα καὶ ἡ μουσικὴ ἐπλουτίσθη ἀκόμη περισσότερον.

Τὰ μέλη τῶν χορῳδιῶν, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Κράτους προπαρεσκευάζοντο καταλλήλως ἐπὶ ὁλοκλήρους μῆνας πρὶν ἀνέλθουν ἐπὶ τοῦ ψαλτηρίου καὶ ψάλλουν τοὺς ὕμνους τῆς Ἐκκλησίας μας κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην.

Αὐτὰς τὰς χορῳδίας ἤκουσαν ὁ ἱερὸς Ἀμβρόσιος, ὁ Γρηγόριος ὁ Μέγας, ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Ἱσπανίας Λεάνδερ καὶ ὅταν ἀνέλαβον εἰς τὰς χεῖράς των ἀνώτερα ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα εἰσήγαγον καὶ αὐτοὶ εἰς τὰς Ἐκκλησίας των ψαλμῳδίας ὁμοίας πρὸς τὰς τοῦ Βυζαντίου.

Οἱ ὡραῖοι ὕμνοι τῆς Ἐκκλησίας μας ἐγράφησαν καὶ ἐμελοποιήθησαν αὐτὴν τὴν ἐποχήν. «Τὸ Φῶς Ἱλαρόν, ἡ Δοξολογία, ὁ Μονογενὴς Υἱός, ὁ Ἀκάθιστος Ὕμνος» καὶ ἄλλα τὰ ὁποῖα παρέλαβεν ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία καὶ τὰ μετέφρασεν εἰς τὴν Λατινικὴν γλῶσσαν, καθὼς καὶ ἡ Ἐπισκοπελιανὴ καὶ αἱ ἄλλαι Ἐκκλησίαι.

Ἡ δευτέρα περίοδος καλεῖται ἡ τοῦ Δαμασκηνοῦ καὶ εἶναι ἡ ὡραιοτέρα ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Βυζαντινὴ μουσικὴ ἔγινε πλουσιωτέρα μὲ μαρτυρίας, φθοράς, κεντήματα καὶ μὲ πολλὰ καὶ διάφορα μουσικὰ σημεῖα ὥστε νὰ καταστῇ ἡ Βυζαντινὴ μουσικὴ πληρεστέρα.

Εἰς αὐτὴν τὴν περίοδον ἔγινε σημαντικὴ ἐργασία ὑπὸ τοῦ Ἱεροῦ Δαμασκηνοῦ δι' ὃ καὶ τιμᾶται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μας ὡς μέγας ὑμνογράφος καὶ μουσικός. Ἔγραψε τοὺς ὀκτὼ Ἤχους συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν μουσικήν, δηλαδὴ εἰς ὀκτὼ διαφορετικὰς κλίμακας.

Αὐτὴν τὴν μουσικὴν ἤκουσαν οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας Βλαδιμήρου οἱ ὁποῖοι ἀπεστάλησαν νὰ ἐκλέξουν θρησκείαν. Καὶ ὅταν ὁ Βλαδίμηρος ἔγινε χριστιανὸς παρέλαβε μαζύ του Ἱερεῖς ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν ποὺ ἤξευρον καὶ μουσικὴν διὰ νὰ διδάξουν τοὺς Ρώσσους τὸν Χριστιανισμὸν καὶ θέσουν καὶ στερεὰς βάσεις τῆς χριστιανικῆς θρησκείας εἰς τὴν Ρωσσίαν. Ὁ Ρωσσικὸς λαὸς παρέλαβε τὴν Βυζαντινὴν μουσικὴν καὶ τὴν ἐκαλλιέργησεν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε νὰ εἶναι σήμερον ἡ ὡραιοτέρα ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ τοῦ κόσμου.

Ἐπίσης καὶ οἱ Σταυροφόροι μετεφύτευσαν τὴν Βυζαντινὴν μουσικὴν εἰς τὴν Δύσιν καθὼς καὶ οἱ Ἄραβες οἱ ὁποῖοι ἦλθον νὰ σπουδάσουν μουσικὴν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὅπως ὁ Ἀλ Κόνδι καὶ ὁ Ἀλ Μασοούδι.

Ἡ Τρίτη περίοδος εἶναι περίοδος τῆς παρακμῆς.

Ἡ Κωνσταντινούπολις ἔπεσε καὶ μετ' αὐτὴν ἔπεσαν καὶ τὰ γράμματα, αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπιστῆμαι. Ἡ μουσικὴ ἔλαβε ξένων χαρακτῆρα ἕνεκεν τῆς ἐπιδράσεως τῆς Ἀσιατικῆς. Πολλοὶ Ἕλληνες Ἱεράρχαι καὶ μουσικοδιδάσκαλοι ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τῶν Τούρκων, Περσῶν καὶ Ἀράβων καὶ δυστυχῶς ἔλαβε θέσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας ἡ μουσική των.

Κατὰ τὸν 17ον καὶ 18ον αἰῶνας ὁ Χρύσανθος, ὁ Χουρμούζιος, ὁ Λαμπαδάριος καὶ ἄλλοι προσεπάθησαν νὰ ἁπλοποιήσουν τὴν ἐκκλησιαστικήν μας μουσικὴν καὶ κατὰ τὸ 1832 ὁ Χρύσανθος ἔγραψε τὸ «Θεωρητικὸν τὸ Μέγα» τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ μόνον βιβλίον γραφὲν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δουλείας ὑπὸ Ἕλληνος.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ Βυζαντινὴ μουσικὴ τοῦ μεσαίωνος ἔρχεται εἰς φῶς, ἀλλὰ δυστυχῶς ὄχι ἀπὸ Ἕλληνας ἀλλὰ ἀπὸ ξένους.

Πολλοὶ ξένοι ἔγραψαν βιβλία περὶ τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς, πολλοὶ μουσικοσυνθέται παρηκολούθησαν τὴν λειτουργίαν μας καὶ ἔγραψαν μερικὰ τροπάρια εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν μουσικήν, ὅπως ὁ Φέτις, ὁ Φέλιξ Κλεμάντ, ὁ Θιβαώλτ, ὁ Γερμανὸς Οὐγὼ Ράϊμαν, ὁ Βέλγος Γκάϊσερ, ὁ Δοκουδρόϊ καὶ ὁ Ὀρθόδοξος Ἄγγλος τὴν καταγωγὴν Χαθέρλη.

Ἀλλὰ τὸ 1931 τὸ συνέδριον τὸ ὁποῖον ἔγινε εἰς τὴν Κοπεγχάγην πρὸς εὕρεσιν νέου ὁρίζοντος μουσικῆς ἐψήφισεν ὅπως γίνῃ ἔρευνα εἰς ὅλα τὰ μουσεῖα τοῦ κόσμου ἵνα εὕρουν χειρόγραφα τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς. Αὐτὴ ἡ ἐργασία ἔχει ἀνατεθῇ εἰς μεγάλους ἱστορικοὺς τῆς μουσικῆς, τὸν Τίλλιαρδ καὶ τὸν Βίλενς, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ δεκάδας ὁλοκλήρους ἐτῶν εἰργάζοντο διὰ νὰ ἀνεύρουν τὰ χειρόγραφα καὶ καὶ νὰ τὰ ἐξετάσουν. Περιῆλθον τὰ μουσεῖα καὶ τὰς βιβλιοθήκας καὶ μέχρι σήμερον ἔχουν ἐκδώσει τρία βιβλία εἰς τὴν Γερμανικὴν καὶ Γαλλικὴν γλῶσσαν.

Ἡ Βυζαντινὴ μουσικὴ ζῇ ὄχι μόνον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ δημοτικὰ τραγούδια μας. Μιὰ ματιὰ νὰ ρίξῃ ὁ μουσουργὸς καὶ θὰ πεισθῇ περὶ τούτου.

Καὶ ταῦτα μὲν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ἀνυπέρβλητον ἀξίαν τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς. Πρὶν ὅμως

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΡΟΣ ΕΚΜΑΘΗΣΙΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

GREEK MADE EASY

Ἓν ἀπὸ τὰ πλέον δύσκολα προβλήματα τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζουν τὸν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμὸν εἶνε ἡ διδασκαλία τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης εἰς ξενογλώσσους. Εἰς πολλὰς χιλιάδας ἀνέρχονται οἱ ξένης καταγωγῆς συγγενεῖς καὶ φίλοι Ἑλλήνων οἵτινες εἶνε πρόθυμοι νὰ ἀφομοιωθοῦν μὲ τὴν Ἑλληνικὴν οἰκογένειαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν μόνον ἡ διαφορὰ τῆς γλώσσης τοὺς χωρίζει. Εἰς περισσοτέρας δὲ ἀκόμη χιλιάδας ἀνέρχονται τὰ ἐν Ἀμερικῇ ἀνατραφέντα τέκνα Ἑλλήνων γονέων τὰ ὁποῖα διὰ διαφόρους λόγους δὲν γνωρίζουν τὴν γλῶσσαν τῶν Ἑλλήνων γονέων των.

Παραμένει ἐκτὸς συζητήσεως ὅτι ἄνευ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης εἶνε δύσκολον νὰ κρατηθοῦν τὰ ξενόγλωσσα αὐτὰ μέλη εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ὀρθοδόξου οἰκογενείας. Ἡ σπουδαιότης τοῦ ζητήματος ἔχει κατανοηθῇ ὑφ' ὅλων τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, καὶ ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς μας Ἀρχιεπισκοπῆς, τὸ ὁποῖον ἰδιαιτέραν μέριμναν καταβάλλει κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη διὰ τὴν διάδοσιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης μεταξὺ τῶν Ἀγγλοφώνων μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκογενείας, συντελέσαν εἰς τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων.

Ὁ ζῆλος ἐν τούτοις ὅλων διὰ τὴν διδασκαλίαν ἢ ἐκμάθησιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ὑπὸ τῶν ξενογλώσσων ἀπ' ἀρχῆς ἐσκόνταπτε εἰς ἓν μέγα ἐμπόδιον — τὴν παντελῆ ἔλλειψιν μέσων τοιαύτης διδασκαλίας, μεθοδικοῦ τρόπου διὰ τὴν διδασκαλίαν ἢ μελέτην τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ὑφ' ἐκείνων οἵτινες ἢ παντελῶς δὲν εἶχον ἰδέαν τῆς γλώσσης ἢ ἐγνώριζον τόσον ὀλίγα Ἑλληνικὰ ὥστε νὰ εἶνε ἀδύνατον νὰ παρακολουθήσουν ἐν κοινῇ μετ' ἄλλων Ἑλληνοπαίδων μαθήματα ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς Σχολείοις.

Τὴν τοιαύτην ἔλλειψιν ἔρχεται νὰ ἀναπληρώσῃ ἡ νεωστὶ ὑπὸ τῶν Καταστημάτων Δίβρη ἐκδοθεῖσα μέθοδος Ἑλληνικῆς GREEK MADE EASY. Μία προσεκτικὴ ἐξέτασις τῆς μεθόδου αὐτῆς μᾶς παρουσιάζει βιβλίον ἐπιμελῶς καὶ μεθοδικῶς συντεταγμένον, τὸ ὁποῖον συνδυάζει τὴν ἁπλότητα διδασκαλίας μετ' ἐπιστημονικῆς ἀκριβολογίας. Τὸ βιβλίον προορίζεται δι' ἀρχαρίους, μαθητὰς δηλ. μὴ γνωρίζοντας διόλου Ἑλληνικά, δύναται ὅμως νὰ χρησιμεύσῃ καὶ δι' ὅσους γνωρίζουν ὀλίγα Ἑλληνικὰ πλὴν ἐπιθυμοῦν νὰ συστηματοποιήσουν τὰς γνώσεις των καὶ νὰ τελειοποιηθοῦν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

Ὁ συγγραφεὺς διὰ τῆς Μεθόδου «GREEK MADE EASY» δίδει τὰς βάσεις τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, προχωρῶν μὲ μεγάλην μεθοδικότητα ἀπὸ τῶν ἁπλουστέρων εἰς τὰ δυσκολώτερα. Ἀρχίζει ἀπὸ τὰς πλέον ἁπλᾶς καὶ χρησίμους ἐν τῷ καθ' ἡμέραν βίῳ λέξεις καὶ φράσεις καὶ προχωρεῖ διαρκῶς εἰς δυσκολώτερα θέματα. Διδάσκει τὰ θεμελιώδη στοιχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς γραμματικῆς διὰ τῆς ἀντικειμενικῆς μεθόδου ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῶν λεξιλογίων καὶ θεμάτων, μὲ τρόπον ἁπλοῦν ὥστε ὁ μαθητὴς νὰ μὴ ἀντιλαμβάνεται κἂν ὅτι μανθάνει τὴν παροιμιωδῶς δύσκολον Ἑλλην. γραμματικὴν — δηλ. σχεδὸν ὅπως πράττει τὸ παιδίον ποὺ μανθάνει τὴν Ἑλληνικὴν ὡς μητρικήν του γλῶσσαν.

Τὸ βιβλίον, ὁ συγγραφεὺς μᾶς πληροφορεῖ ἐν τῷ προλόγῳ του, προορίζεται διὰ μαθητὰς πάσης ἡλικίας καὶ οἱασδήποτε ἀναπτύξεως, ἔστω καὶ μετριωτάτης, οἵτινες ἐπιθυμοῦν ἐντὸς ὀλίγου σχετικῶς διαστήματος νὰ ἀποκτήσουν μεθοδικῶς τὰς βάσεις καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς γλώσσης τὰ ἀπαραίτητα διὰ συνήθη ὁμιλίαν. Δι' αὐτὸ ὁ συγγραφεύς, ὅστις ἔχει ψυχολογήσει καλῶς τὰς ἀδυναμίας τοῦ συνήθους σπουδαστοῦ, ἐφρόντισεν ἐπιμελῶς ὥστε ὁ μαθητὴς νὰ συναντήσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερα ἐμπόδια εἰς τὴν μελέτην τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἑκάστη Ἑλληνικὴ λέξις τὴν ὁποίαν εἰσάγει ἔχει σημειωμένην τὴν προφοράν της διὰ τῶν συνήθων Ἀγγλικῶν χαρακτήρων κατὰ τὸν πλέον ἀλάνθαστον τρόπον· διὰ τὸν ἴδιον λόγον, πᾶσα Ἑλληνικὴ λέξις, φράσις ἢ πρότασις τοῦ βιβλίου ἔχει παραπλεύρως τὴν Ἀγγλικήν της ἀντίστοιχον.

Ἡ Μέθοδος GREEK MADE EASY, δίδει τὴν εὐκαιρίαν εἰς χιλιάδας Ἀγγλοφώνων Ἑλλήνων καὶ φιλελλήνων νὰ ἐκμάθουν τὴν γλῶσσαν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τοῦ λαμπροτέρου πολιτισμοῦ ὅλων τῶν αἰώνων μὲ τρόπον εὐχάριστον καὶ πρακτικόν, ἐν ταὐτῷ δὲ καὶ ἐπιστημονικόν.

Ὁ «Ὀρθόδοξος Παρατηρητὴς» εἰλικρινῶς συγχαίρει τὸν συγγραφέα κ. Γ. Δίβρην τὸν καὶ ἐκδότην διὰ τὸ σημαντικὸν τοῦτο ἔργον του, τὸ ὁποῖον ἀδιστάκτως συνιστῶμεν εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ σπουδάσωσι ἢ διδάξωσι τὴν νεοελληνικὴν γλῶσσαν.

τελειώσω τὴν ὁμιλίαν μου ἡ πεῖρα τὴν ὁποίαν ἀπέκτησα ὡς διδάσκαλος τῆς μουσικῆς εἰς τὰ Ἀμερικανικὰ Γυμνάσια, καὶ ὡς μέλος ἐκκλησιαστικῶν χορῳδιῶν καθὼς καὶ μέλος χορῳδιῶν τῶν Πανεπιστημίων μοῦ δίδει τὸ δικαίωμα νὰ κάμω καὶ τὰς ἑξῆς ὀλίγας συστάσεις. Αἱ χορῳδίαι πρέπει νὰ πολλαπλασιασθοῦν ἀπὸ παιδιὰ καὶ κορίτσια τῆς νέας γενεᾶς, πρέπει νὰ προετοιμασθοῦν τοὐλάχιστον 6 μῆνας μὲ δύο δοκιμὰς τὴν ἑβδομάδα πρὶν ἀρχίσουν νὰ ψάλλουν. Ἡ μουσικὴ αὐτῶν πρέπει νὰ εἶναι διαλεγμένη μὲ κάθε ἐπιμέλειαν καὶ νὰ στηρίζεται τὸ μέλος πάντοτε εἰς τὰς βάσεις τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς, διότι δυστυχῶς κυκλοφοροῦν ἐκκλησιαστικὰ μουσικὰ βιβλία ἀπὸ ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι μόνον διὰ τὸ χρῆμα φροντίζουν καὶ οὔτε ξεύρουν τίποτε περὶ μουσικῆς. Τὰ βιβλία αὐτὰ ἀποτελοῦν μόνον ἐντροπὴν διὰ τὴν Ἐκκλησίαν μας καὶ τίποτε ἄλλο. Καὶ ὄχι αὐτά, ἀλλὰ καὶ χειρότερη ἐντροπὴ εἶναι νὰ ἔχωμεν διευθυντὰς εἰς τὰς χορῳδίας ξένης ἐθνικότητος καὶ ξένου θρησκεύματος, Πολωνούς, Ἰταλοὺς καὶ ἄλλους ἀντὶ νὰ ἔχωμεν εὐσεβεῖς Ἕλληνας ἢ Ἑλληνίδας. Ἀφοῦ δὲ εἰς τὰ Γυμνάσια ἡ μουσικὴ μόρφωσις δίδεται δωρεάν, φαντάζομαι τί εὐθύνην ἔχουν οἱ γονεῖς οἱ ὁποῖοι δὲν λαμβάνουν μέριμναν διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν τῶν παιδιῶν των μόρφωσιν.

Νὰ χρησιμοποιῆται τὸ ἁρμόνιον, τὸ ὁποῖον ἄριστα βοηθεῖ μέχρις ὅτου αἱ χορῳδίαι ἐκμάθουν τὴν μουσικήν.

Δὲν τὸ βλέπω ὀρθὸν αἱ Κοινότητές μας νὰ ἀγοράζουν ἁρμόνια μεγάλης ἀξίας, τὸ ὁποῖον εἶνε περιττὸν ἔξοδον καὶ μάλιστα καθ' ὃν χρόνον ἡ Κοινότης καὶ Ἐκκλησία εἶναι χρεωμέναι. Ἕνα μικρὸ ἁρμόνιον εἶναι ἀρκετὸν καὶ διὰ νὰ μάθῃ ἡ χορῳδία τὴν λειτουργίαν καὶ ἔπειτα τὸ ἁρμόνιον μόνον νὰ ὑπάρχῃ διὰ νὰ συγκρατῇ τὰς φωνὰς καὶ ὄχι νὰ παίζῃ αὐτὸ σκεπάζον κάποτε καὶ τὰς φωνὰς ἢ καὶ τὸ χειρότερον νὰ παίζῃ μόνον του σόλο.

ΑΡΘΡΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ

ΠΡΟΣ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Βαδίζομεν πρὸς τὰ Χριστούγεννα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὀλίγαι μόνον ἡμέραι μᾶς χωρίζουν. Καὶ ἀπὸ τὰ στόματα ὅλων τρεῖς ὡραῖαι λέξεις θὰ ἐπαναληφθοῦν, ὡς ὁ ὡραιότερος ὕμνος πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ ὡς ἡ μεγαλυτέρα ὁμολογία πίστεως πρὸς Ἐκεῖνον ποὺ θὰ γεννηθῇ μετ' ὀλίγον ἐν τῇ Φάτνῃ τῶν ἀλόγων. Αἱ θεῖαι ἐκεῖναι λέξεις εἶναι τὸ:—Χ ρ ι σ τ ὸ ς γ ε ν ν ᾶ τ α ι, δ ο ξ ά σ α τ ε. Καὶ ὅσοι ἀκόμη ἐξέκλιναν ἀπὸ τὰς αὐστηρὰς παραδόσεις καὶ παρεσύρθησαν εἰς ὕποπτα κηρύγματα καὶ εἰσηγήσεις παραδόξους, καὶ αὐτοὶ ἀκόμη θὰ ἐπαναλάβουν τὸ σύνθημα τῆς χαρᾶς τῶν Χριστουγέννων. Μικροὶ καὶ μεγάλοι θὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν κατ' Ἐξοχὴν Ἑορτήν. Διότι ἡ δύναμις τῆς παραδόσεως εἶνε πραγματικῶς μεγάλη. Τὸ Θεῖον Βρέφος θὰ ἔλθῃ ἐν πλήρει ἀγάπῃ καὶ ἀναμένει ἀπὸ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὸν καθένα νὰ δείξῃ ἀγάπην καὶ νὰ ὑποδεχθῇ Αὐτὸ μὲ ἀγάπην καὶ αὐτοθυσίαν. Ἂς χαλαρωθοῦν ἐπομένως αἱ ὀξεῖαι ἀντιθέσεις μεταξύ μας· ἂς κηρυχθῇ μία ἐκτεταμένη ἀνακωχή· ἂς ὑποχωρήσουν τὰ ἀνθρώπινα πάθη ἐνώπιον τοῦ ὑπερφυοῦς θαύματος τὸ ὁποῖον μετ' ὀλίγον θὰ ἐπιτελεσθῇ. Χ ρ ι σ τ ὸ ς γ ε ν ν ᾶ τ α ι δ ο ξ ά σ α τ ε.

—✦—

ΑΝΑΔΟΧΟΙ Ἢ ΑΓΝΩΣΤΟΙ;

Μετὰ τῆς μεγαλυτέρας εὐχαριστήσεως ἡ στήλη αὕτη ἐξαίρει τὸ γεγονὸς τὸ ὁποῖον εἶνε ὁμολογουμένως ἀπὸ τὰ σπάνια. Ὁμογενὴς κύριος ὁ Μ. Δ. Δ., ἐπιστέλλων πρὸς ἡμᾶς δι' ἐκφράσεων συγκινητικῶν προσπαθεῖ νὰ προαγάγῃ τὴν πνευματικήν, θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν θέσιν τοῦ ἀναδεκτοῦ του. Καὶ τὸ θερμὸν αὐτὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀγαπητοῦ ὁμογενοῦς, μᾶς κάμνει νὰ μελαγχολήσωμεν σκεπτόμενοι ὅτι ὑπάρχουν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἄπειροι ὁμογενεῖς ἀνάδοχοι οἱ ὁποῖοι μόνον «ἐβάπτισαν καὶ ἐμύρωσαν» τοὺς ἀναδεκτούς των, οὐδέποτε δὲ ἔπειτα ἔδειξαν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν διαπαιδαγώγησιν καὶ διαφώτισιν τῶν πνευματικῶν των ἐκείνων τέκνων, τῶν ὁποίων τὴν πνευματικὴν ἀναδοχὴν ἀπὸ τῆς Χριστιανικῆς Κολυμβήθρας ἀνέλαβον. Εἶνε ὅμως μεγίστη ἡ εὐθύνη τῶν ἀναδόχων δι' ἡμᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους. Ἔχουν ὁμολογήσει ἐνώπιον Θεοῦ ὅτι θὰ φροντίσουν διὰ τὴν ἐν Χριστῷ διαπαιδαγώγησιν τῶν βαπτισθέντων. Καὶ ὅμως! οὐδέποτε ἠθέλησαν νὰ φέρουν εἰς αἴσιον πέρας τὰς ὑποχρεώσεις των. Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς οὔτε κἂν μίαν φορὰν τὸ ἔτος ἐπικοινωνοῦν μὲ τὰ τέκνα τὰ ὁποῖα ἐβάπτισαν· ἄλλοι τὰ λησμονοῦν τελείως καὶ ἄλλοι, διὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους λόγους, διακόπτουν τὰς σχέσεις μετὰ τῶν γονέων τῶν βαπτιστικῶν των καί, συνεπῶς, καὶ μετὰ τῶν βαπτιστικῶν των. Ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι δὲν φαντάζονται ὁποία τεραστία ζημία προσγίνεται εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀναδεκτῶν των καὶ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἰδίων διὰ τῆς τρομερᾶς αὐτῆς ἀκηδίας των.

Η ΕΙΡΗΝΗ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

Ὁ ἄμεσος κίνδυνος τοῦ πολέμου, ὁ ἐξαπολυθεὶς κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα, παρῆλθε πλέον. Ἀλλ' εἶνε πολὺ ἐνωρὶς διὰ νὰ παρατηρήσῃ κανεὶς κατὰ πόσον αἱ γενόμεναι θυσίαι πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ πολέμου ἦσαν ἄξιαι· οὔτε εἶνε δυνατὸν νὰ γνωρίζωμεν ἐὰν ἀπεφεύχθη ὁ πόλεμος διὰ πολὺν καιρόν. Πάντως ἀρκεταὶ ἀλλαγαὶ ἔχουν γίνει εἰς τὸν χάρτην τῆς Εὐρώπης, ἀλλ' ὄχι δι' εἰρηνικῶν μεθόδων. Ὁ σχεδὸν διαμελισμὸς τῆς Τσεχοσλοβακίας ἦτο μία ἀκόμη ὑποταγὴ εἰς τὴν βίαν—περὶ αὐτοῦ ἂς μὴ ἀπατώμεθα. Δὲν ἐγένετο εἰρήνη διὰ συμβιβασμοῦ, ἀλλ' εἰρήνη διὰ βίας. Καὶ εἶνε γνωστὸν ὅτι ποτὲ δὲν ἐξασφαλίζεται διαρκὴς εἰρήνη διὰ τοῦ διαμελισμοῦ Κράτους χωρὶς νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ ἐκπεφρασμέναι ἐπιθυμίαι του. Δὲν φανταζόμεθα ὅτι αἱ Τέσσαρες Δυνάμεις αἱ ὁποῖαι συνεδρίασαν εἰς τὸ Μόναχον εἶναι ἁρμόδιοι νὰ λαμβάνουν ἀποφάσεις ἐπηρεαζούσας ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην χωρὶς νὰ συμβουλευθοῦν ἄλλα Κράτη, μεγάλα ἢ μικρά. Οὔτε πιστεύομεν ὅτι εἰλικρινὴς καὶ ἀνυπόκριτος εἰρήνη εἶνε δυνατὸν νὰ ἐξασφαλισθῇ χωρὶς νὰ ἐφαρμοσθοῦν αἱ στοιχειώδεις ἀρχαὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀλληλεγγύης. Ἀτυχῶς δὲν ὑπάρχουν σοβαραὶ ἐνδείξεις αἱ ὁποῖαι νὰ ἀποδεικνύουν θετικῶς ὅτι ἡ ἀκολουθουμένη ὑπὸ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων πολιτικὴ εἶνε δικαία καὶ χριστιανοπρεπής, ὅπως θὰ περιέμενε κανείς.

—✦—

ΟΜΑΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Εἰς ὅλην τὴν προσπάθειαν τῆς βελτιώσεως τῆς θέσεως τοῦ ὁμογενοῦς Κλήρου καὶ τοῦ Διδασκαλικοῦ κόσμου δὲν παίζει, ἀσφαλῶς, τὸν μικρότερον ρόλον καὶ ἡ ἀπόφασις τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὅπως ἐφοδιάσῃ ὅλους τοὺς Ἱερεῖς, Διδασκάλους, Ἱεροψάλτας, Κατηχητρίας, ἀδιακρίτως ἡλικίας, μὲ ἕν συμβόλαιον 2000 δολλ., τοῦ ὁποίου τὰ ἐτήσια ἀσφάλιστα εἶνε ἀσήμαντα. Ἡ σχετικὴ προεργασία ἔχει ἤδη γίνει ἐκ μέρους εἰδικῆς ἐκ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν Ἐπιτροπῆς, προεδρευομένης ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου καὶ ἔντυποι αἰτήσεις ἀποστέλλονται ἤδη εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους πρὸς ὑπογραφήν. Εἶνε πραγματικῶς σωτήριον τὸ μέτρον αὐτὸ ἐὰν μάλιστα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ὁμαδικὴ αὐτὴ ἀσφάλεια, τὸ λεγόμενον GROUP INSURANCE, δὲν στοιχίζει πολλά. Τὸ σχετικὸν συμβόλαιον θὰ ἐκδίδῃ ἡ METROPOLITAN LIFE CO., ἕνας οἰκονομικὸς κολοσσὸς διὰ νὰ ὑπάρχῃ «ἱκανοποιητικὴ βεβαίωσις προστασίας» ὅπως ἀναφέρεται εἰς τὴν σχετικὴν Ἀρχιεπισκοπικὴν Ἐγκύκλιον. Ἦτο πλέον καιρὸς νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ὡραῖον αὐτὸ συγχρονισμένον μέτρον, τὸ ὁποῖον υἱοθέτησαν καὶ ἄλλαι ἐκκλησίαι πρὸ καιροῦ ἐν συνδυασμῷ μάλιστα μὲ συντάξεις τὰς ὁποίας δύναται νὰ ἔχῃ καὶ ὁ ἡμέτερος κλῆρος ἀργότερον ἐὰν θέλῃ ἐφ' ὅσον μάλιστα θὰ ἔχῃ ἤδη γίνῃ τὸ πρῶτον μ έ γ α β ῆ μ α τῆς GROUP INSURANCE. Διὰ τὴν ὁσονούπω ἐφαρμογὴν τοῦ εὐεργετικοῦ αὐτοῦ σχεδίου, ἐπιθυμοῦμεν θερμότατα νὰ συγχαρῶμεν τόσον τὴν Σεβ. Ἀρχιεπισκοπὴν ὅσον καὶ τοὺς Ἱερεῖς καὶ Διδασκάλους, βέβαιοι ὄντες ὅτι ὅ λ ο ι θὰ ὑποστηρίξωσι τὸ μέτρον αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἑαυτοῦ των καὶ τῶν οἰκογενειῶν των.

Ἀρχιμ. Γερμ. Πολυζωΐδου

Ο ΑΜΒΩΝ

ΟΙ ΜΑΓΟΙ ΚΑΙ Ο ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΩΡΩΝ ΤΩΝ

«Βλέποντες οἱ Μάγοι προσεκύνησαν αὐτῷ.» (Ματθ. 2,11)

«Ἡ ὡραιότης τῶν ἡμερῶν τῶν Χριστουγέννων θὰ ἦτο μικροτέρα χωρὶς τοὺς Μάγους καὶ τὸ ἄστρον των» εἶπε κάποτε κάποιος. Αὐτοὶ ἀποτελοῦν τὸν ρομαντισμὸν τῆς ἀφηγήσεως. Εἶνε πραγματικῶς συγκινητικὸν νὰ βλέπῃ κανεὶς τοὺς εὐσεβεῖς ἐκείνους τρεῖς Εὐγενεῖς μὲ τὰ δῶρά των νὰ γονατίζουν πρὸ τῆς Φάτνης, μὲ τὰ νυσταλέα ζῶα βλέποντα γύρω των περίεργα. Ἦλθον ἀπὸ τὴν γραφικὴν Ἀνατολήν, ἀπὸ τὴν μυστηριώδη ἐκείνην χώραν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἡ ζωὴ καὶ ἡ μάθησις, κατὰ τοὺς παλαιοτέρους χρόνους, ἐξεπήγαζον πάντοτε.

Ἡ Παράδοσις θεωρεῖ τοὺς Μάγους αὐτοὺς εὐσεβεῖς, σοφούς, εὐφυεῖς καὶ ἐντριβεῖς εἰς πᾶσαν ἐπιστήμην τοῦ καιροῦ των. Ποία ὅμως ἦτο ἡ εὐφυΐα των; Ἡ ἐξιστόρησις δὲν ἀναφέρει ποία ἀκριβῶς ἦτο ἡ εὐφυΐα των. Ἠκολούθησαν ἕν λαμπρὸν ἄστρον, ἡ θέα τοῦ ὁποίου ὑπενθυμίζει εἰς τοὺς ἀνθρώπους πάντοτε νὰ στρέφωνται πρὸς τὰ πνευματικὰ πράγματα. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν μελετῶν των ἦτο νὰ εὕρουν μίαν ταπεινὴν οἰκογένειαν εἰς ἕνα σταῦλον. Θὰ ἔπρεπε νὰ ξεύρωμεν πῶς ἐσκέφθησαν οἱ Μάγοι καὶ διατὶ ἀκριβῶς ἔδωκαν τὰ ὡραῖα δῶρά των, τὸν χρυσόν, τὸν λίβανον καὶ τὴν σμύρναν, κατόπιν τοῦ πολυδαπάνου βεβαίως ἐκείνου ταξειδίου των.

Α'.

Νομίζω, ὅτι οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους ἔδωκαν τὰ χαρακτηριστικὰ ἐκεῖνα δῶρά των οἱ Μάγοι εἶναι οἱ ἑξῆς:—Ὁ καθεὶς ἀπὸ τοὺς τρεῖς προήρχετο καὶ ἀπὸ μίαν χώραν. Ἡ χώρα τοῦ πρώτου θὰ ἦτο ἴσως μία ἀπέραντος ἔκτασις ἡ ὁποία εἰς τὸ ὄμμα θὰ παρουσιάζετο κατάξηρος. Τὸ ἔδαφος βραχῶδες, ὁ οὐρανὸς ξηρός καὶ δριμύτατοι ἄνεμοι θὰ ἐφύσων. Εἰς τὴν χώραν ἐκείνην ἡ θέλησις τοῦ ἀνθρώπου ἐπάλαιε μὲ τὴν φύσιν, ἔβγαζε πολυτίμους λίθους ἀπὸ τὴν γῆν καὶ ἐπεστράτευεν ὑλικὰς δυνάμεις διὰ νὰ μεταφέρῃ εἴδη ὑλικῆς ἀνάγκης. Ἦτο μία γῆ ἀδιακόπου ἐπιχειρήσεως καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ ἐφαίνοντο πάντοτε ἀπησχολημένοι, κτίζοντες καὶ συμπληρώνοντες, κερδίζοντες καὶ ἐξοδεύοντες. Ἀπὸ τὴν χώραν αὐτὴν προῆλθεν ὁ πρῶτος Μάγος. Καὶ ἔφερε χ ρ υ σ ό ν, τὸ προϊὸν τῆς χώρας του.

Ἡ δευτέρα χώρα θὰ ἦτο μία χώρα μεγαλειώδους ἐκτάσεως. Θὰ ὑπῆρχον εὔφοροι ἀγροὶ εἰς τὰς πεδιάδας της· εἰς τὸν ὁρίζοντα ὑψοῦντο μεγάλα, ὡραῖα, βουνὰ μὲ τὰς κορυφὰς χιονοσκεπεῖς τὰς ὁποίας κανεὶς ἕως τότε δὲν θὰ εἶχεν ἴσως πατήσει. Καὶ εἰς τὴν χώραν ἐκείνην ὑπῆρχον πολλοὶ τόποι λατρείας ὅπου οἱ ἄνθρωποι ἐλάτρευον τὴν Ἀλήθειαν. Ἐζήτουν ν' αὐξήσουν τὰς γνώσεις των· ἤθελον νὰ ἐνισχυθοῦν εἰς τὰς ἰδέας των· ἔθετον τὰς βάσεις νέων γνώσεων· ἐκαλλιέργουν τολμηρὰν φαντασίαν. Ἀπὸ τὴν χώραν αὐτὴν προῆλθεν ὁ δεύτερος Μάγος. Καὶ ἔφερε λ ί β α ν ο ν, ἄφθονον προϊὸν τῆς χώρας του.

Ἡ τρίτη χώρα θὰ ἦτο τόπος μεγαλοπρεποῦς ἡλιακοῦ φωτὸς καὶ ἀκτινοβολοῦντος χρώματος. Ἀειθαλῆ δένδρα εὑρίσκοντο ἐκεῖ καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους καὶ πολλὰ ἀμάραντα λουλούδια ἐφύοντο. Ἐπὶ εὐχαρίστων λοφοσειρῶν, παρὰ τὰ ἥσυχα ρυάκια ἐφαίνοντο πολλαὶ γραμμαὶ σπιτιῶν. Παντοῦ εἰς τὴν χώραν ἐκείνην οἱ ἄνθρωποι συνεδέοντο μὲ φιλίαν, συνωμίλουν μὲ ἀγάπην, ἐξεδήλωνον τὴν ἐμπιστοσύνην των ὁ ἕνας πρὸς τὸν ἄλλον. Καὶ ὅταν ἡ νὺξ ἔπιπτεν, ἠκούοντο μικρά, περιπαθῆ τραγούδια. Ἀπὸ τὴν χώραν αὐτὴν προῆλθεν ὁ τρίτος Μάγος. Καὶ ἔφερε σ μ ύ ρ ν α ν, (μύρρα) τὸ προϊὸν τῆς χώρας του.

Ὥστε οἱ τρεῖς αὐτοὶ μαζύ, εὐσεβεῖς ὅπως ἦσαν, ὁ καθένας τόσον σοφὸς ὅσον καὶ ὁ ἄλλος, ἠκολούθησαν τὸ μοναδικὸν ἄστρον καὶ ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὸ σ η μ ε ῖ ο ν ὅλων τῶν καιρῶν· διότι περιέμενον κάποιαν αἰωνίαν ἀξίαν ἐν τῷ μέσῳ τῆς προσκαίρου ζωῆς, συμφώνως καὶ πρὸς τὴν σχετικὴν προφητείαν ὅτι «ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακώβ». (Ἀριθ. 24, 17). Καὶ ἐλθόντες εἰς τὸν τόπον ὅπου εὑρίσκοντο τὸ ἄχυρον, τὰ νυσταλέα ζῶα καὶ ἡ Φάτνη τὴν ὁποίαν ἀνθρώπινα χέρια εἶχον κατασκευάσει ἐκεῖ εὗρον τὴν Θ α υ μ α σ ί α ν Ὕ π α ρ ξ ι ν ἐν τῇ Ὁποίᾳ ὅλαι αἱ ἐλπίδες καὶ ὅλοι οἱ πόθοι συνεχῶς συναντῶνται — τὸν Δημιουργὸν ὅλης τῆς Ἱστορίας, τὴν Ὑπόσχεσιν τοῦ μέλλοντος, τὴν Κληρονομίαν ὅλων τῶν πραγμάτων,—τὸ θεῖον Βρέφος.

Καὶ πρὸς τὸ Ἅγιον αὐτὸ Νήπιον προσέφερον οἱ Μάγοι τὰ προϊόντα τριῶν χωρῶν:—τῆς χώρας τῆς δρώσης θελήσεως, τῆς χώρας τῆς ἐξερευνώσης διανοήσεως καὶ τῆς χώρας τῶν ὡραίων πόθων. Πρὸς Ἐκεῖνον ποὺ εἶνε ὁ Κύριος ὅλης τῆς Δικαιοσύνης ἔδωκαν χρυσὸν — σημεῖον κόπου καὶ ἐργασίας· πρὸς Ἐκεῖνον ποὺ εἶνε ὁ Κύριος τῆς Ἀληθείας, ἔδωκαν λίβανον — σημεῖον σκέψεως· πρὸς Ἐκεῖνον ποὺ εἶνε ὁ Κύριος τῆς Ἀγάπης καὶ τῶν τρυφερῶν αἰσθημάτων, ἔδωκαν σμύρναν—σύμβολον πάσης στοργῆς.

Οὕτω λοιπὸν τὸ τριμερὲς βασίλειον τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἐργασία, ἡ σκέψις καὶ ἡ στοργή, δηλαδὴ τὸ σῶμα, ὁ νοῦς καὶ ἡ καρδία προσφέρονται πρὸς τὸν Κύριον τῶν ὅλων, πρὸς τὸν Βασιλέα πάσης τῆς κτίσεως:—Σῶμα, νοῦς καὶ καρδία καθιεροῦνται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Θείου.

Β'.

Ἂς ἐξετάσωμεν τώρα, ἐν ὀλίγοις βεβαίως, τὸ πρῶτον δῶρον, τὸ δῶρον τοῦ χρυσοῦ. Εἶνε τὸ προϊὸν ἀτρύτων ἀγώνων τοῦ ἀνθρώπου διὰ ὑλικὰς ἀποκτήσεις. Εἶνε ὅλος ὁ κόπος τῆς ἐργασίας, τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου, τῶν ἐφευρέσεων καὶ τῆς χρησιμοποιήσεως αὐτῶν. Εἶνε ὁ βασιλεὺς τῶν μετάλλων.

Ἐν τούτοις μία μόνη ἀφίλαυτος ἡμέρα τοῦ ἔτους — τὰ Χριστούγεννα — δὲν θὰ φέρουν τὸ δῶρον ἐκεῖ ὅπου ἀνήκει. Οὐδεμία μεταβολή, ὡς διὰ μαγικῆς ῥάβδου, εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ. Ἐὰν ὅμως εἴμεθα πάντοτε ἀκόλουθοι τοῦ ἄστρου, ἐὰν εἴμεθα πάντοτε διερμηνεῖς τῆς μεγάλης σημασίας τοῦ ἀνωτέρου κόσμου, θὰ στραφῶμεν πρὸς μίαν ἀληθεστέραν ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων ἀντὶ μιᾶς ψευδοῦς ἐκτιμήσεως τὴν ὁποίαν εἴχομεν κάμει ἕως τώρα καὶ ἡ ὁποία δὲν ἦτο παρὰ μία διαστρέβλωσις τῶν πραγματικῶν ἀξιῶν τῆς ζωῆς· διότι ἐγνωρίζομεν, ὅπως εἶπε καὶ κάποιος, τὸ κόστος τῶν πραγμάτων, ἀλλ' ὄχι καὶ τὴν ἀληθινὴν ἀξίαν των.

Φροντίζομεν ἄρα γε ὅπως τὸ ἐμπόριον τοῦ κόσμου στραφῇ πρὸς τὴν εἰρήνευσιν καὶ τὴν κοινωνικὴν εὐεξίαν ἢ χρη-

σιμοποιοῦμεν τοῦτο πρὸς ἁρπαγὴν καὶ πρὸς καταστροφὴν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς; Ὑπάρχει ὅμως θεία Δικαιοσύνη πρὸ ἡμῶν. Καὶ πρὸς τὴν Δικαιοσύνην αὐτὴν ὀφείλομεν νὰ προτείνωμεν τὰ χέρια μας ἐὰν θέλωμεν νὰ ἴδωμεν καλυτέρας ἡμέρας, ἀξίας τῆς ζωῆς.

Ἂς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὸ δῶρον τοῦ λιβάνου (τοῦ θυμιάματος δηλ.) Εἶνε τὸ ἔμβλημα τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὁποῖος ζητεῖ τὴν γνῶσιν καὶ τὴν ὡραιότητα. Σημαίνει τὴν ἀνθρωπίνην κληρονομίαν τῆς μαθήσεως καὶ τῆς τέχνης καὶ ζητεῖ νὰ ὠθήσῃ τὸν ἄνθρωπον πρὸς σκέψιν καὶ κατανόησιν. Εἶνε ὁ ἀχώριστος ἀπὸ τὰ θυμιάματα τῶν προσευχῶν.

Ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος εἶνε γεμᾶτος ἐν τούτοις ἀπὸ γνώσεις. Διαβάζει πολλά, παλαιὰ καὶ νέα βιβλία, ἐφημερίδας, περιοδικά, χειρόγραφα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἀρχαιοτέρους ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχον τὰ μέσα νὰ διαβάσουν πολλά. Ἀλλὰ πόσον συχνάκις, προκειμένου περὶ ἑνὸς ζητήματος, ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος λέγει:—«αὐτὴ ἦτο ἡ γνώμη μου, ἀλλὰ τώρα βλέπω ὅτι πρέπει νὰ τὴν ἀλλάξω»; Δὲν νομίζετε ὅτι λόγῳ πολλῆς ἀνερματίστου γνώσεως ὁ πολὺς κόσμος εὑρίσκεται σήμερον εἰς συνεχῆ κίνδυνον;

Προσέξατε ὅμως ὀλίγον καὶ θὰ ἰδῆτε ἕνα ὡραῖον συμβολισμὸν τῆς πραγματικῆς ἀποστολῆς τῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τὴν προσφορὰν αὐτὴν τοῦ λιβάνου πρὸς τὸν Θεῖον Λυτρωτήν! Αὐτὸ εἶνε ἐκεῖνο ποὺ κάθε ἀληθινὸς διδάσκαλος καὶ γονεὺς πρέπει νὰ βλέπῃ σήμερον περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην ἐποχήν! Ἂς μεγεθύνουν οἱ διδάσκαλοι τὴν κλῆσιν καὶ ἀποστολήν των. Κατατάσσονται μὲ τὴν τάξιν τῶν σοφῶν καὶ εὐσεβῶν Μάγων, οἱ ὁποῖοι καταθέτουν τὰς γνώσεις των πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Ἁγίου Παιδός! Μία νέα θεία Ἀλήθεια ἀναφαίνεται σήμερον εἰς τὸ νοερὸν σπήλαιον τῆς Βηθλεέμ. Πρὸς τὴν Ἀλήθειαν αὐτήν, ἐὰν εἴμεθα νουνεχεῖς, δὲν πρέπει προθύμως, ἐλευθέρως καὶ ἀνεπιφυλάκτως νὰ δώσωμεν τὰς διανοίας μας;

Ἀκολουθεῖ καὶ τὸ δῶρον τῆς σμύρνας (τῶν μύρων δηλ.) διὰ τῶν ὁποίων σμυρνίζονται οἱ νεκροὶ καὶ διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐσμυρνίζετο καὶ τὸ Μέγα Θῦμα, τοῦ ὁποίου ἡ νέκρωσις θὰ ἐξωοποίει τὸν κόσμον ὅλον. Ἀποτελεῖ ἔκφρασιν αἰσθημάτων ἀγάπης. Σημαίνει κάθε φιλανθρωπίαν· συμβολίζει κάθε ἀνυπόκριτον γενναιοδωρίαν, κάθε εἰλικρινῆ φιλίαν καὶ συμπάθειαν. Αὐτὴ αὕτη ἡ εὐτυχία τῆς καρδίας εἶνε τὸ δῶρον τοῦ μύρου, ὅπως εἶπε νεώτερος σοφός. Ὅλα τὰ καλά μας ἔργα, ὅλαι αἱ καλαί μας θελήσεις, χάνουν τὸν δρόμον των εἰς τὸ τέλος, χάνουν τὴν κατεύθυνσίν των ἐὰν δὲν φέρουν μαζύ των τὴν ἀγάπην. Διότι αὐτὴ συγκρατεῖ τὰ καλὰ ἔργα ὅπως ἀκριβῶς τὰ νεῦρα διακρατοῦν τὰ ὀστᾶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

Τὸ γλυκὺ ἄστρον θὰ πτερυγίζῃ ἐπάνω ἀπὸ οἱονδήποτε λίκνον· θὰ σταματᾷ ἐπάνω ἀπὸ ὁποιονδήποτε τόπον· θὰ στέκῃ ἐπάνω ἀπὸ οἱοδήποτε οἴκημα ἐὰν ὑπάρχῃ κάποιος ποὺ θὰ εἶνε ἕτοιμος νὰ προσφέρῃ τὰ συμβολικὰ δῶρα, τὸν χρυσόν, τὸ λιβάνι καὶ τὰ μῦρα.

Κάθε ἡμέραν, κάθε ὥραν, κάθε στιγμὴν ὑπάρχει μία νέα, θεία ἀγάπη ποὺ γεννᾶται καὶ ἀναπτύσσεται γύρω μας ἢ καὶ ἐντὸς ἡμῶν. Πρὸς τὴν ἀγάπην αὐτὴν ἂς δοῦμεν ἀνεπιφυλάκτως. Ἂς δώσωμεν τὰς καρδίας μας. Οἱ εὐσεβεῖς Μάγοι καὶ τὸ μοναδικὸν Ἄστρον ἀποτελοῦν δι' ἡμᾶς τὰ ὡραιότερα ἀσφαλῶς μαθήματα. Ἂς τοὺς ἀκολουθήσωμεν εἰς τὴν ὡραίαν των πορείαν διὰ μέσου τῶν τόσων ἐμποδίων τῆς ζωῆς καὶ ἂς μὴ διστάσωμεν νὰ δώσωμεν προθύμως τὰ δῶρα ποὺ κατέθεσαν καὶ ἐκεῖνοι πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Θείου Βρέφους τῆς Βηθλεέμ, «ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν.»

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΙΞ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑΝ ΔΩΡΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΙΛΗ ΤΟΥ ΘΥΓΑΤΕΡΑ Ε . . . Ο ΠΑΤΗΡ ΤΗΣ Α. Γ. Β.

Τέκνον μου,

Ἀγάπα τὸν Ἕνα καὶ Τριαδικὸν Θεὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, δηλαδὴ ἀπείρως καὶ ἀσυγκρίτως πρὸς πᾶν ἄλλο ἀντικείμενον. Ὀφείλεις νὰ ἀγαπᾷς τὸν Θεόν, διότι Αὐτὸς εἶνε ὁ αἴτιος καὶ τῆς ὑπάρξεώς σου καὶ τῆς ζωῆς σου καὶ τῆς νοήσεώς σου καὶ ἐν γένει ὁ Δοτὴρ παντὸς πνευματικοῦ καὶ ὑλικοῦ ἀγαθοῦ.

Ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς τὸν ἑαυτόν σου. Καὶ ὁ πρῶτος πλησίον σου εἶνε ὁ Χριστὸς ἡμῶν, ὁ τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος. Καὶ ὀφείλεις νὰ ἀγαπᾷς ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἀγαπητόν, τὸν πρῶτον πλησίον, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, διότι ὄχι μόνον εἶνε ὁ ποιητής σου καὶ ὁ ζωοδότης σου, ἀλλὰ καὶ ὁ Σωτὴρ σου καὶ Σωτὴρ πάντων τῶν πιστῶν. Ἀγαπᾷς δὲ τὸν Κύριον ὅταν ἐκτελῇς τὰς ἐντολάς Του.

Ἀγάπα καὶ πάντα πλησίον, σχετιζόμενον πρὸς τὸν πρῶτον πλησίον, τὸν Χριστόν. Καὶ τοιοῦτοι πλησίον εἶναι οἱ ποτὲ προφῆται, οἱ θεῖοι Ἀπόστολοι, οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, οἱ κατὰ καιροὺς Ὀρθόδοξοι διδάσκαλοι, οἱ ἅγιοι μάρτυρες, οἱ ὅσιοι, οἱ ὁμολογηταὶ καὶ οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ πάσης ἐποχῆς. Πάντας αὐτοὺς τοὺς πλησίον ὀφείλεις νὰ ἀγαπᾷς, διότι εἶναι οἱ κατὰ χάριν Υἱοὶ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀδελφοὶ Χριστοῦ ἐλάχιστοι, καὶ ἑπομένως καὶ ἀδελφοί σου, ἐὰν καὶ σὺ μένῃς εἰς πᾶσαν θυσίαν χάριν τοῦ Χριστοῦ.

Πάντες οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι εἶναι πλάσματα τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὄχι καὶ υἱοὶ Θεοῦ. Διακρίνονται εἰς ἀπίστους καὶ πεπλανημένους χριστιανούς. Καὶ αὐτοὺς τέκνον μου νὰ ἀγαπᾷς, διότι ἔχομεν παράγγελμα τοῦ Κυρίου νὰ ἀγαπῶμεν καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐχθρούς. Ἀγαπῶμεν δὲ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν ὅταν οὐδέποτε τοὺς ἀδικοῦμεν, ἀλλὰ πάντοτε τοὺς εὐεργετοῦμεν καὶ εἰς τὸ σῶμα καὶ εἰς τὴν ψυχήν.

Ἀγάπα τὴν ἀλήθειαν ἡ ὁποία παριστάνει τὰ πράγματα ὅπως ἔχουν. Ὅταν ἀγαπᾷς τὴν ἀλήθειαν, τὸν Χριστὸν ἀγαπᾷς ὁ ὁποῖος εἶνε ἡ Πρώτη Ἀλήθεια.

Μίσει τὸ ψεῦδος, τὸ ὁποῖον παριστάνει τὰ πράγματα ἀντίθετα ἀπὸ ὅ,τι ἔχουν ἢ τὰ παριστάνει διαφορετικὰ ἀπὸ ὅ,τι εἶνε. Ὅταν μισῇς τὸ ψεῦδος, τὸν ἀρχικακοῦργον μισεῖς, τὸν διάβολον, ὁ ὁποῖος εἶνε ψεύστης καὶ πατὴρ τοῦ ψεύδους.

Ἀγάπα τὴν δικαιοσύνην· δηλαδὴ νὰ εἶσαι πάντοτε εὐεργετικὴ πρὸς τοὺς ὁμοίους ἀνθρώπους καὶ οὐδέποτε κακοποιός, διότι καὶ σὺ θέλεις οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι νὰ σὲ εὐεργετοῦν καὶ οὐδέποτε νὰ σοῦ προσβάλλουν τὴν τιμήν, τὴν ζωήν, τὴν περιουσίαν.

Ἔσο ἀγαθή, ἤτοι εὐεργετική, ἐλεήμων καὶ ἀγαθοποιὸς καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς πονηροὺς καὶ ἀχαρίστους.

Μίσει τὸν διάβολον μὲ ὅλας σου τὰς δυνάμεις. Καὶ τὸν μισεῖς ὅταν δὲν πράττῃς τὰ ἔργα του τὰ πονηρά, τὴν ἁμαρτίαν. Μίσει τοὺς δαίμονας τοὺς συνεργάτας τοῦ διαβόλου. Μίσει τὴν ἁμαρτίαν, ἡ ὁποία φέρει εἰς τὴν ψυχήν, ὡς ἄλλο δηλητήριον, τὴν καταστροφήν της καὶ τὴν αἰώνιον τιμωρίαν.

(Συνέχεια εἰς τὸ ἑπόμενον)

Θεοφ. Ἐπισκόπου Βοστώνης
κ. Ἀθηναγόρα

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΩΣ ΔΡΑΜΑ

Μετὰ τὸ ὑπὲρ ἔννοιαν τιμῆμα τῆς Θείας Λειτουργίας, τὸ ὁποῖον κατὰ συνθήκην ὀνομάζομεν «Ἁγιασμὸν τῶν Τιμίων Δώρων» δὲν ἔχομεν νὰ προσθέσωμεν πολλά, ἐξετάζοντες τὴν Θ. Λειτουργίαν εἰς τὰ δραματικὰ αὐτῆς στοιχεῖα κυρίως.

Δύο μόνον ἀκόμη σημεῖα ἐχομεν νὰ ὑπίξωμεν καὶ ἡ μελετη ημων ἐπὶ τοῦ μυστηριακοῦ τούτου θέματος περατοῦται.

Το πρωτον τῶν δύο τούτων σημείων εἶνε ἡ Θεία Κοινωνια δηλ. ὁ τρόπος τῆς Μεταλήψεως τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Λυτρωτοῦ, τοσον ὑπὸ τῶν Λειτουργῶν ὅσον καὶ υπο τοῦ πομνίου.

Κατ' ἀρχην, κατ' οὐδένα λόγον δὲν πρέπει νὰ κλείσῃ κατ' αὐτὰς τὰς στιγμὰς ἡ Ὡραία Πύλη. Ὁ λαὸς πρέπει νὰ παρακολουθῇ μετ' ἀπολύτου εὐσεβείας τὰ ὑπὸ τοῦ Ἱερέως τελούμενα· ὄχι μόνον διότι κλειομένης τῆς Ὡραίας Πύλης μη συμμετέχοντες οἱ ἐκκλησιαζόμενοι εἰς τὰ τελούμενα, κινδυνεύουν νὰ ἀφαιρεθοῦν ἢ καὶ νὰ συνομιλοῦν μεταξύ των, καὶ ν' ἀστειευθοῦν, καὶ νὰ κακολογήσουν ἴσως κατὰ τὰς ἱερὰς ταύτας στιγμάς, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ὑπὸ τοῦ Ἱερέως μετὰ κατανύξεως καὶ ἀπολύτου εὐλαβείας μετάληψις μεγάλην παιδαγωγικὴν εἰς τὴν ψυχὴν τῶν ἐκκλησιαζομένων ὠφέλειαν θὰ δώσῃ.

Δι' αὐτὸ καὶ χρειάζεται ὑπερβολικὴ προσοχὴ ἐκ μέρους τοῦ Λειτουργοῦ κατὰ τὰς στιγμὰς αὐτάς. Νὰ ἀναγνώσῃ τὰς εὐχὰς μὲ συναίσθησιν καὶ πολλὴν κατάνυξιν ἀργὰ καὶ σκυμμένος. Κατόπιν ὄχι διαστικά, ὄχι σπασμωδικά, ὄχι ἀδιάφορα, ὄχι ἀπότομα, νὰ στρέψῃ γαλήνιος πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα καὶ μὲ μικρὰν ὑπόκλισιν βραδεῖαν νὰ ζητήσῃ συγγνώμην παρὰ τοῦ ἐκκλησιάσματος. Κατόπιν, ἀφοῦ μεταλάβῃ τοῦ Ἀχράντου Σώματος, νὰ ὑψώσῃ τὸ Ἱερὸν Ποτήριον ὥστε νὰ εἶνε πολὺ καταφανὲς τοῦτο εἰς τὸ ἐκκλησίασμα καὶ νὰ πίῃ τρεῖς φορὰς λέγων εἰς ἑκάστην, ἀργά: «Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρός, ἀμήν· καὶ τοῦ Υἱοῦ, ἀμήν· καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀμήν». Νὰ σπογγίσῃ δὲ ἀμέσως τὰ χείλη του μὲ εὐλάβειαν καὶ τὰ τοῦ Ἱεροῦ Ποτηρίου καὶ νὰ ἀσπασθῇ αὐτό.

Ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ γίνωνται οὕτως ὥστε νὰ τὰ βλέπῃ ὁ λαός, νὰ τὰ παρακολουθῇ, νὰ παραδειγματίζεται ἀπὸ τὸν μετὰ φόβου καὶ τρόμου, τρόπον τῆς Μεταλήψεως ὑπὸ τοῦ Ἱερέως.

Οταν κατόπιν προσκαλῶν ὁ Ἱερεὺς τοὺς πιστοὺς νὰ Κοινωνήσουν λέγει: «Μετὰ φόβου Θεοῦ πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε», πρέπει νὰ ἔχῃ διδάξῃ καὶ συνειθίσῃ αὐτοὺς νὰ μὴ ἐφορμοῦν μπουλούκια ποιὸς νὰ πρωτοκοινωνήσῃ· νὰ ἐπιμείνῃ ὅπως καθιερωθῇ τὸ σύστημα νὰ γονατίζουν οἱ μέλλοντες νὰ Κοινωνήσουν εἰς τὰ σκαλιὰ ἔμπροσθεν τῆς Ὡραίας Πύλης· καὶ ἐὰν εἶνε πολλοί, νὰ περιμένουν οἱ ἄλλοι μέχρις οὗ Κοινωνήσῃ ἡ πρώτη ἑξὰς ἢ ὀκτὰς καὶ ἐγερθοῦν καὶ νὰ γονατίσῃ ἡ δευτέρα ἑξάς.

Βεβαίως ὅταν εἶνε πλῆθος, ὡς συμβαίνει τὴν Μεγ. Ἑβδομάδα ἢ κατὰ τὰ Χριστούγεννα, εἶνε δύσκολον νὰ ἐφαρμοσθῇ αὐτό, ἀλλ' εἶνε πολὺ εὔκολον εἰς τὸν Ἱερέα νὰ συστήσῃ, νὰ ἀπαιτήσῃ μὲ καλὸν τρόπον, νὰ ἐπιβάλῃ πατρικῶς ὅπως μεταλαμβάνουν κάθε Κυριακὴν τῆς τεσσαρακοστῆς μερικοὶ καὶ δὴ γυναῖκες καὶ παιδιά, οὕτως ὥστε τὴν Μεγ. Ἑβδομάδα νὰ ἀπομείνουν ὀλιγώτεροι καὶ μὴ παρουσιάζεται τὸ οἰκτρὸν σημερινὸν θέαμα μπουλουκιοῦ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης συναισθήσεως, μετὰ θορύβου, διαγκωνισμῶν καὶ ἄλλου χειροτέρου τρόπου, μεταλαμβάνοντος, ὄχι πρὸς οἰκοδομὴν εὐσεβείας, ἀλλ' ἐπικράτησιν καὶ θρίαμβον τῆς ἀσεβείας.

Τὸ ἄλλο σημεῖον εἶνε τὸ τῆς ἀναγνώσεως τῆς εὐχῆς ἡ ὁποία λέγεται ὀ π ι σ θ ά μ β ω ν ο ς.

Δὲν θὰ ἔκανα οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον λόγον ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, διότι μόνον ἅπαξ εἰς τὴν ζωήν μου διέκρινα ἀσυμφωνίαν εἰς τὴν τέλεσιν. Οἱ περισσότεροι Ἱερεῖς ἀπὸ ὅσους παρηκολούθησα λειτουργοῦντας, ἀναγινώσκουν τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν κατερχόμενοι τὰ σκαλιὰ τοῦ Ἁγ. Βήματος καὶ πηγαίνοντες ἔμπροσθεν τῆς Εἰκόνος τοῦ Χριστοῦ. Οἱ ἄλλοι ὅμως ἀποφεύγουν τὸν σπουδαῖον αὐτὸν κόπον νὰ κατέλθουν δύο σκαλιὰ καὶ τὴν ἀναγινώσκουν ἀπὸ τὸ πρῶτον σκαλὶ τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ προέκτασιν τοῦ δαπέδου τοῦ Ἁγίου Βήματος. Πάντως ὅμως καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ ἀποτείνονται πρὸς τὸν Χριστόν, ἀναγινώσκοντες τὴν ἐν λόγῳ εὐχήν. Θὰ ἐνδιατρίψω ὅμως ὀλίγον εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ διὰ τὸν ἑξῆς λόγον.

Πρὸ τριετίας μεταβὰς κατὰ τὸ θέρος εἰς μίαν Κοινότητα τῆς Νέας Ἀγγλίας καὶ παρακολουθήσας τὴν τέλεσιν τῆς Θείας Λειτουργίας, μετ' ἐκπλήξεως εἶδα ὅτι ὁ Λειτουργὸς ἀνέγνωσε τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ἐστραμμένος πρὸς τὴν Εἰκόνα τῆς Θεοτόκου καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς αὐτήν.

Λέγω δὲ μὲ ἔ κ π λ η ξ ι ν ε ἶ δ α διότι ὁ ἐν λόγῳ Λειτουργὸς εἶνε Θεολόγος καὶ ἔχει τουλάχιστον δεκαπέντε ἔτη ὡς Ἱερεύς.

Ὅταν ἐτελείωσε ἡ Λειτουργία ἐ τ ό λ μ η σ α νὰ τὸν ἐρωτήσω ἐὰν ἔχῃ κανένα ἰδιαίτερον λόγον νὰ κάνῃ αὐτὸς αὐτὴν τὴν διαφορὰν ἀπὸ ὅλους τοὺς Ὀρθοδόξους Ἱερεῖς· μοῦ ἀπήντησε δέ, ὅτι ὁ Γέροντάς του, ὁ ὁποῖος κατ' αὐτὸν ἦτο μεγάλος Ἱεράρχης, χειροτονήσας αὐτόν, ἔτσι τὸν ἐδίδαξε νὰ κάνῃ. Νομίσας ἐγώ, ὅτι θὰ ἠδυνάμην νὰ λάβω πληροφορίας περὶ τοῦ πράγματος ἀμέσους καὶ νὰ διδαχθῶ ἀπὸ ἕνα μεγάλον Ἱεράρχην κάτι τι τὸ ὁποῖον δὲν ἐγνώριζα καὶ ἴσως ἐτέλουν σφαλερῶς μετὰ τῶν λοιπῶν Ὀρθοδόξων Ἱερέων, ἠρώτησα τὸν ἐν λόγῳ συνάδελφον, ποῦ νὰ ἀπευθύνω τὴν ἐπιστολήν μου· ἀλλ' ἔλαβον τὴν ἀπάντησιν ὅτι ὁ Γέροντάς του εἶχεν ἀποθάνει πρὸ πολλοῦ.

Φυσικά, θὰ ἔπρεπε νὰ καταφύγωμεν ὡς Θεολόγοι καὶ οἱ δύο, πρῶτον εἰς τὸ νόημα τῆς εὐχῆς καὶ δεύτερον εἰς τὴν πρᾶξιν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας καὶ ἐκεῖθεν νὰ διδαχθῶμεν τὸ ὀρθόν. Ἀλλ' ἡ μὲν εὐχὴ βοᾷ ἀφ' ἑαυτῆς καὶ ἀπὸ τὰς πρώτας λέξεις της, ὅτι ἀποτείνεται πρὸς τὴν Ἁγία Τριάδα:

> «Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντας Σ ε Κ ύ ρ ι ε καὶ ἁγιάζων τοὺς ἐπὶ Σοὶ πεποιθότας, σῶσον τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου..... ὅτι πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστὶ καταβαῖνον ἐκ Σ ο ῦ τ ο ῦ Π α τ ρ ὸ ς τ ῶ ν Φ ώ τ ω ν καὶ Σοὶ τὴν δόξαν .....τ ῷ Π α τ ρ ὶ κ α ὶ τ ῷ Υ ἱ ῷ κ α ὶ τ ῷ Ἁ γ ί ῳ Π ν ε ύ μ α τ ι νῦν καὶ ἀεί...»

Ἀλλ' ἀφοῦ τὸ νόημα, ἡ παράκλησις, ἀποτείνεται πρὸς τὴν Ἁγίαν Τριάδα, ἰδιαιτέραν δὲ παράστασιν τῆς Ἁγίας Τριάδος δὲν ἔχουν ὅλοι οἱ Ναοί, τότε ὁ Ἱερεὺς ὀφείλει νὰ στραφῇ πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ Θεόν μας, οἱωνεὶ ἐκπρόσωπον τὴν στιγμὴν ἐκείνην, (ὅπως καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας εὐχάς) τῆς Ἁγ. Τριάδος· οὐδέποτε ὅμως πρὸς τὴν Θεοτόκον.

Ἡ πρᾶξις δὲ τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας μᾶς βεβαιοῖ ὡς καὶ ἡ ὀνομασία ὀ π ι σ θ ά μ β ω ν ο ς δηλοῖ, ὅτι ἐλέγετο αὕτη ὄπισθεν τοῦ ἄμβωνος ὅστις ἦτο τότε εἰς τὸ μέ-

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ἕνας τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξυψωθῇ τὸ ἔργον τοῦ Ἕλληνος Διδασκάλου εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς, εἶναι καὶ τὸ νὰ λάβῃ τὸ ἔργον αὐτὸ τὴν πρέπουσαν καὶ σύμφωνον πρὸς τὰς ἀνάγκας μας ἐδῶ μορφήν του. Κατὰ τὴν ἀτομικήν μου γνώμην ἡ πρέπουσα μορφὴ τοῦ ἔργου τῶν Διδασκάλων μας ἐδῶ εἶναι νὰ γίνῃ περισσότερον πρακτικόν, ὁπότε θὰ εἶναι καὶ περισσότερον ἀποτελεσματικόν. Καὶ διὰ νὰ μὴ χανώμεθα εἰς ἕνα σωρὸν ἀπὸ θεωρίας ἐκθέτομεν ὅσον τὸ δυνατὸν πειὸ πρακτικὰ τὰς ἰδέας μας.

Κάθε Διδάσκαλος καὶ ἐξαιρετικῶς κάθε Διδασκάλισσα νὰ ἱδρύσῃ εἰς τὸ Κοινοτικὸν ἢ Παροικιακὸν Σχολεῖον ἕνα εἶδος παραρτήματος. Αὐτὸ εἶναι τὸ Ἑλληνικὸν Κινδεργκάρτεν. Νὰ προβῇ δὲ εἰς αὐτὴν τὴν ἐνέργειαν ὡς ἑξῆς:

Νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς οἰκογενείας ἐκείνας ποὺ ἔχουν παιδιὰ προσχολικῆς ἡλικίας, δηλαδὴ τεσσάρων, πέντε, ἓξ ἐτῶν καὶ νὰ ἐκθέσῃ εἰς αὐτὰς τὴν ἰδέαν τῆς ἱδρύσεως Ἑλληνικοῦ Κινδεργκάρτεν. Ἀπὸ προσωπικὴν πεῖραν τόσον ὡς Διδάσκαλος, ὅσον καὶ ὡς γονεύς, γνωρίζω μὲ πόσην χαρὰν θὰ ἐμπιστευθοῦν αἱ μητέρες τοὺς μικρούς των εἰς τὰ χέρια τοῦ Ἕλληνος Διδασκάλου. Διὰ πολλοὺς λόγους.

Διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν παιδιῶν, διὰ τὴν ἡσυχίαν τῶν μητέρων, διὰ τὴν ὑποβοήθησιν τοῦ νὰ μάθουν τὰ παιδιὰ αὐτὰ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, διὰ τὴν ἀποφυγὴν ὅλων τῶν κινδύνων τῶν πεζοδρομίων, διὰ πολλοὺς ἄλλους λόγους κάθε μητέρα θὰ αἰσθανθῇ πραγματικὴν ἀνακούφισιν ὅταν μάθῃ ὅτι μιὰ τέτοια πρακτικὴ ἐργασία ἀρχίζει εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κοινότητα ἢ Παροικίαν.

Θὰ εὑρεθοῦν πολλὰ παιδιά. Θὰ δεχθοῦν νὰ πληρώσουν οἱ γονεῖς· ὁπότε αὐτομάτως αὐξάνει ὁ μισθὸς τοῦ Διδασκάλου. Θὰ αὐξηθῇ ὁ ζῆλος διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν Ἑλληνικῶν καὶ ἀμέσως ὁ Διδάσκαλος θὰ προκαλέσῃ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν προσοχὴν ὅλων.

Τί θὰ διδάξῃ ὁ Διδάσκαλος; Ἁπλούστατα. Τὸ πρώτιστο μάθημα θὰ εἶναι κουβέντα Ἑλληνική, συνομιλία. Τραγουδάκια Ἑλληνικά, Ποιηματάκια Ἑλληνικά, Προσευχοῦλες, Χορὸν Ἑλληνικὸν καὶ Παιγνίδια, Παιγνίδια Ἑλληνικά. Τίποτε ἄλλο. Οὔτε Ἄλφα, οὔτε γράψιμο, οὔτε βιβλία. Ἠμπορεῖ ὁ Διδάσκαλος νὰ καταδεχθῇ νὰ κατεβῇ ὁ ἴδιος εἰς τὴν θέσιν τοῦ παιδιοῦ. Τότε ἡ ὠφέλεια θὰ εἶναι διπλῆ, θὰ ξανανειώσῃ ὁ ἴδιος ἢ ἡ ἰδία καὶ θὰ ἀγαπηθῇ ὁ Ἕλλην Διδάσκαλος, τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον καὶ κάθε τι Ἑλληνικὸν ἀπὸ τὰ παιδιά. Ἀγάπη ποὺ ἀναπτύσσεται εἰς τὰ μικρὰ αὐτὰ χρόνια εἶναι διαρκεστέρα καὶ δυνατώτερη.

Ἀπὸ τὰς ἐννέα ἢ δέκα τὸ πρωῒ ἕως εἰς τὰς ἕνδεκα ἢ ἑνδεκάμισυ τὸ μεσημέρι, δύο ὧρες κάθε ἡμέρα, ἐκτὸς τοῦ Σαββάτου, θὰ φέρουν θαυμαστὰ ἀποτελέσματα. Εἰς ἕνα ἔτος δὲν θὰ μείνῃ Ἑλληνόπουλον εἰς τὰς Κοινότητας ἢ Παροικίας μας ποὺ νὰ δυσκολεύεται νὰ ὁμιλήσῃ ἢ νὰ ἐκφρασθῇ ἐλεύθερα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

Ὁ καθένας ἠμπορεῖ νὰ φαντασθῇ πόσον πολὺ θὰ ἐξυψωθῇ τὸ ἔργον τοῦ Διδασκάλου μὲ μιὰ τέτοια πρακτικὴν ἐργασίαν. Θὰ λείψῃ πρὸ παντὸς ἀπὸ τὰς δικαιολογίας τῶν Σχολικῶν Ἐπιτροπῶν μας ἡ πολυσυνηθιζομένη τοιαύτη ὅτι οἱ Διδάσκαλοι ἐργάζονται μόνον δύο ὧρες τὴν ἡμέραν.

Εἴμεθα τῆς γνώμης ὅτι καὶ ἡ διδασκαλία εἰς τὰ Ἀπογευματινά μας Σχολεῖα εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ περισσότερον πρακτική. Νὰ μελετηθῇ μὲ περισσότερον ἐνδιαφέρον τὸ Ἀναλυτικὸν Πρόγραμμα τῶν Σχολείων μας ποὺ ἐξεδόθη ἀπὸ τὸ Ἀνώτατον Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον τῆς Σεβαστῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Νὰ μελετηθῇ κατὰ βάθος καὶ κατὰ πλάτος χωρὶς προκατάληψιν, ἐνδοιασμὸν ἢ φόβον. Νὰ χωνευθῇ πολὺ καλὰ ὁ σκοπὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ μας Σχολείου ἐδῶ ἀπὸ τὸν Διδάσκαλον ὁ ὁποῖος μὲ κάθε τρόπον καὶ κάθε θυσίαν νὰ τὸν μεταδώσῃ εἰς τοὺς γονεῖς μὲ συχνὰς διαλέξεις, ὁμιλίας, συγκεντρώσεις.

Εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ νὰ μᾶς ἐπιτραπῇ μία παρέκβασις καθόσον ὅλοι οἱ Διδάσκαλοι ἔχουν πικρὰν πεῖραν τῆς ἀδιαφορίας τῶν ἀγαπητῶν ὁμογενῶν μας εἰς τὸ νὰ προσέλθουν εἰς τοιαύτας συγκεντρώσεις. Συνέβῃ εἰς τὸν γράφοντα νὰ ὁμιλήσῃ κάποτε εἰς τρεῖς ἀκροατὰς καὶ ἐνενήκοντα ἑπτὰ κενὰ καθίσματα! Ὅταν αἱ ἀπόπειραι ἐπαναληφθοῦν πολλὰς φορὰς θὰ ἔλθῃ ἡμέρα νὰ γίνωνται αἱ συγκεντρώσεις μὲ πρωτοβουλίαν τῶν ἰδίων τῶν γονέων.

Εἶναι καλὸν αἱ συγκεντρώσεις αὐταὶ νὰ ἔχουν χαρακτῆρα πρακτικὸν καὶ μορφὴν πρακτικήν, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι οἱ ὁμογενεῖς μας ἔχουν συνηθίσει εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν πρακτικότητα ἐν παντὶ καὶ δὲν θὰ ὑποφέρουν ἐπὶ πολὺ σχολαστικήν, διδασκαλικήν, θεωρητικὴν ἀνάπτυξιν παιδαγωγικῶν ἢ ἐκπαιδευτικῶν ζητημάτων.

Διὰ τῶν ὁμιλιῶν, διαλέξεων ἢ συγκεντρώσεων τούτων, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐπιτυγχάνεται ὁ σκοπὸς τῶν Διδασκάλων τοῦ νὰ κατανοηθῇ πληρέστατα τὸ Σχολικὸν μας ζήτημα ἀπὸ τὴν ὁμογένειαν, ἐνισχύεται τὸ γόητρον τοῦ Διδασκάλου ὁ ὁποῖος παρουσιάζεται ὁποῖος πρέπει νὰ εἶναι, δηλαδὴ ὁδηγὸς τῆς Κοινῆς Γνώμης εἰς τὰ Παιδαγωγικὰ καὶ Ἐκπαιδευτικὰ πράγματα τῆς Κοινότητος ἢ Παροικίας.

Ἑβδομαδιαῖαι ἢ κατὰ δεκαπενθήμερον συγκεντρώσεις γονέων καὶ κηδεμόνων σύμφωνα μὲ τὸ Ἀναλυτικὸν Πρόγραμμα τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου μὲ τὸν Διδάσκαλον εἰσηγητὴν θὰ ἔδιδον εἰς αὐτὸν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκδηλωθῇ ὡς κέντρον γύρω τοῦ ὁποίου καὶ διὰ τοῦ ὁποίου γίνεται τόση δημιουργικὴ ἐργασία σύμφωνα μὲ τὴν Θρησκευτικο-Φυλετικὴν ἰδεολογίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς. Ποῖος τότε θὰ ἠμποροῦσε νὰ ὑποβιβάσῃ τὸ ἔργον τοῦ Διδασκάλου; Ὅσον ἀνώτερον εἶναι τὸ ἔργον, τόσον ἀνώτερος καὶ ὁ βαθμὸς τῆς ἐκτιμήσεως καὶ συνεπῶς καὶ τῆς πληρωμῆς τῶν ὑπηρεσιῶν ποὺ εἶναι συνδεδεμέναι μαζύ του.

Ἄλλη ἐκδήλωσις πρακτικῆς ἐργασίας εἶναι ἡ ἀπὸ πολλοὺς Διδασκάλους ἐφαρμοζομένη ἤδη συγκέντρωσις καὶ διδασκαλία μετασχολικὴ τῶν νέων καὶ νεανίδων ποὺ παρα-

---

σον τοῦ Σολέα. Συνεπῶς οὐδέποτε πρὸ τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου καὶ ἐστραμμένου τοῦ Ἱερέως πρὸς αὐτήν.

Ὅταν αὐτὰ ὑπέμνησα εἰς τὸν ἐν λόγῳ Θεολόγον Ἱερέα, ἔλαβον τὴν ἀπάντησιν ὅτι ἀφοῦ ὁ Γέροντάς του, ὁ μεγάλος ἐκεῖνος Ἱεράρχης οὕτω τὸν ἐδίδαξε (ἔστω καὶ ἂν δὲν ἤμουν ὑποχρεωμένος νὰ τὸ πιστεύσω αὐτὸ) οὐδέποτε θὰ τὸ ἔκανε ἀλλοιῶς, ἔστω καὶ ἐὰν μόνος μεταξὺ ὅλων τῶν Ὀρθοδόξων Ἱερέων παρουσιάζετο μὲ τὸν τρόπον αὐτόν.

Περαίνων τὴν μελέτην μου αὐτὴν προσθέτω ὅτι θὰ ἐργασθῶ ἰδιαιτέρως ἐπί τινας μῆνας ὅπως συστηματοποιήσω πρακτικώτερον τὰ λεχθέντα, καὶ ἀφοῦ γίνῃ ἡ ἀναγκαία ἔγκρισις ἐπ' αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ ἄρθρῳ μου «Ἀνάγκη ὁμοιομορφίας» εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος ἀνέπτυξα, θὰ ἐκτυπωθῇ αὕτη καὶ θὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὁδηγὸς ἐφαρμογῆς τῆς ὑφ' ὅλων ποθουμένης ὁμοιομορφίας ἐν τῇ τελέσει τοῦ Ἱερωτάτου τῶν Μυστηρίων τῆς Θείας Λειτουργίας.

Βασ. Θ. Ζούστη
Εἰδ. Γραμμ. Α. Ε. Σ.

ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1937 - 1938

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Αἱ Κοινότητες τῶν μεγάλων πόλεων θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπρωτοστάτουν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο. Μία ἡρωϊκὴ προσπάθεια χρειάζεται, καὶ τὴν βαρυσήμαντον αὐτὴν χειρονομίαν θὰ ὤφειλον νὰ κάμωσιν ὅσαι παλαίμαχοι Κοινότητες ἔχουσιν ἄνω τῶν 100 μαθητῶν καὶ μαθητριῶν. Ἡ οἰκονομικὴ δυσκολία, ἥτις παρουσιάζεται ὡς τὸ μόνον ἐμπόδιον διὰ τὴν ἵδρυσιν Ἡμερησίων Σχολείων θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπερπηδηθῇ, ἐὰν ἡ ἀποφασιστικότης καὶ ἡ δραστηριότης ἀντικαθίστων πᾶσαν δειλίαν καὶ ἀτολμίαν.

Ἀπαραίτητος παρουσιάζεται καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ἱδρύσεως Οἰκοτροφείων καὶ Ὀρφανοτροφείων εἰς διάφορα Ἑλληνικὰ κέντρα τῆς Ἀμερικῆς, ἐν οἷς νὰ λειτουργῶσι καὶ Ἡμερήσια Σχολεῖα.

Τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ἐν ἰδιαιτέρῳ ἄρθρῳ προβλέπει καὶ διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἑνὸς Γυμνασίου εἰς τὸ μέλλον.

κολουθοῦν μαθήματα εἰς Ἀμερικανικὰ Γυμνάσια. Ἡ ἐργασία αὕτη προκαλεῖ τὸν δίκαιον ἔπαινον, δημιουργεῖ συμπαθητικὴν διὰ τὸν Διδάσκαλον ἀτμόσφαιραν, αὐξάνει τὸ ἐνδιαφέρον πάντων καὶ φυσικὰ καὶ τὸν μισθὸν τῶν Διδασκάλων.

Ἐκτὸς αὐτῆς καὶ ἡ ὑποβοήθησις τοῦ ἔργου τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων ἐκ μέρους τῶν Διδασκάλων, τὸ θερμόν των ἐνδιαφέρον διὰ τὴν θρησκευτικὴν μόρφωσιν τῶν Ἑλληνοπαίδων, ἀποτελοῦν ἄλλην ἐκδήλωσιν πρακτικῆς ἐργασίας ποὺ φέρει ἀποτελέσματα ἐκτιμώμενα ἀπὸ τὴν ὁμογένειαν. Εἰς κάθε ἐνορίαν καὶ εἰς κάθε παροικίαν εἶναι δυνατὸν νὰ λειτουργοῦν Κατηχητικὰ Σχολεῖα, νὰ γίνεται τακτικὸς ἐκκλησιασμὸς τῶν Ἑλληνοπαίδων εἰς τὰς Κοινοτικὰς Ἐκκλησίας καὶ νὰ δικαιολογῆται οὕτω ἀτμόσφαιρα συμπαθείας πρὸς τὸν Ἕλληνα Διδάσκαλον.

Οἱ Ἱερατικοὶ Προϊστάμενοι ἔχουν τόσας ἀσχολίας ὥστε μὲ μεγάλην χαρὰν καὶ εὐχαρίστησιν θὰ ἐδέχοντο τὴν προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Διδασκάλων εἰς ὑποβοήθησιν καὶ καλλιτέρευσιν τῶν Κατηχητικῶν μαθημάτων. Ἔχομεν ὑπ' ὄψει πολλὰς Κοινότητας εἰς τὰς ὁποίας οἱ Διδάσκαλοι μὲ Προέδρους τῶν Κατηχητικῶν Ἐπιτροπῶν τοὺς Ἱερεῖς ἔχουν ἀναλάβει μὲ ζῆλον ἀξιοθαύμαστον καὶ πίστιν θαυμαστὴν τὸ ἔργον τῆς Κατηχητικῆς Διδασκαλίας, διευθύνοντες τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα.

Θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ προσθέσωμεν καὶ ἄλλας ἐκδηλώσεις πρακτικῆς ἐργασίας ἐκ μέρους τῶν Διδασκάλων μὲ τὰς ὁποίας θὰ ἐπήρχετο καλλιτέρευσις τόσον τῆς θέσεως ὅσον καὶ τοῦ μισθοῦ των, ἐπιφυλασσόμεθα ὅμως νὰ ἐπανέλθωμεν ἀργότερον ἀφοῦ ἀκούσωμεν καὶ τὰς γνώμας ἄλλων συναδέλφων μας.

ΧΡΗΣΤΟΣ Κ. ΠΑΠΠΑΣ
Εἰδ. Γραμματεὺς Κατηχ. Σχολείων

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ἔχομεν ἐπιβεβλημένον καθῆκον νὰ μὴ παραμελῶμεν τὴν ἐνίσχυσιν καὶ τελειοποίησιν τῶν ὑφισταμένων Ἀπογευματινῶν Σχολείων, μὲ τὰ ὁποῖα ἐπιδιώκομεν τὴν συγκράτησιν τῶν τέκνων ἡμῶν ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν Ἑλληνικῶν, θρησκευτικῶν, ἐθνικῶν καὶ οἰκογενειακῶν παραδόσεων, ἐφ' ὅσον ἐν τοῖς Ἀμερικανικοῖς Ἐκπαιδευτηρίοις μορφοῦνται ἄριστα ἀπὸ Ἀμερικανικῆς ἀπόψεως.

Μὲ τὸν συνδυασμὸν τοῦτον ἐπιδιώκομεν νὰ γείνωσι τὰ Ἑλληνόπουλα καλοὶ Ἕλληνες Χριστιανοὶ Ὀρθόδοξοι καὶ καλοὶ Ἀμερικανοὶ πολῖται.

Η ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΑΣ

Λίαν ἐνθαρρυντικὸς εἶναι ὁ μέγας ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτικῶν Σχολείων. Μία στρατιὰ ἐξ 25,000 περίπου μαθητῶν δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητος, παρατασσομένη εἰς τὸ Ἑλληνικὸν πνευματικὸν πεδίον τῆς Ἀμερικῆς ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἡμῶν.

Εὑρισκόμεθα δὲ εἰς τὸ εὐχάριστον σημεῖον νὰ τονίσωμεν, ὅτι ὄχι μόνον ποσοτικῶς, ἀλλὰ καὶ ποιοτικῶς ἡ μαθητιῶσα Ἑλληνικὴ Νεολαία εἶναι ἀξία εὐφήμου μνείας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἐμερίμνησε νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ Ἀνώτατον Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1937 διώρισεν Ἐπιθεωρητὴν τῶν Σχολείων, ἀναθέσαν τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην εἰς τὸν κ. Ἡρακλέα Παπαμανώλην, λαμπρὸν ἐθνικοθρησκευτικὸν ἐργάτην, γνωστότατον δὲ εἰς τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς Ἀμερικῆς.

Ὁ κ. Παπαμανώλης, ἅμα τῷ διορισμῷ του, ἤρχισε τὴν ἐπιθεώρησιν, ἐπισκεφθεὶς μέχρι τοῦδε ἀρκετὰς Ἑλληνικὰς Κοινότητας καὶ Παροικίας.

Ἐκ τῶν ὑποβληθεισῶν δὲ ὑπ' αὐτοῦ ἐκθέσεων ἐξάγεται, ὅτι οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτικῶν Σχολείων μας ἀποτελοῦσιν ἄριστον ὑλικόν, τὸ ὁποῖον δεῖται τῆς δεούσης προσοχῆς καὶ διαπλάσεως.

Ὁ κ. Ἡρ. Παπαμανώλης ἐπιβλέπει τὴν λειτουργίαν τῶν Σχολείων, ἐξετάζει, ἐὰν αἱ αἴθουσαι εἶναι κατάλληλοι, ἐὰν ἐπικρατῇ καθαριότης καὶ ἐὰν ἡ διδασκαλία γίνηται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου. Παρακολουθεῖ τὰς προόδους τῆς μαθητιώσης νεολαίας καὶ κατὰ πόσον τὸ διδάσκον Προσωπικὸν ἐφαρμόζει τελείως τὰς διατάξεις τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου. Ὁμιλεῖ πρὸς τὸν μαθητικὸν κόσμον καὶ πράττει τὸ ἴδιον καὶ ἐνώπιον τῶν γονέων εἰς ἐπὶ τούτῳ γινομένας συγκεντρώσεις, εἴτε ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, εἴτε ἐν τῇ σχολικῇ αἰθούσῃ, ἀναπτύσσων πρὸς αὐτοὺς κατάλληλα θέματα, σχετικὰ μὲ τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτῶν.

Εἶναι διαφωτιστικαὶ καὶ λίαν ἀξιανάγνωστοι μερικαὶ σημειώσεις ἀπὸ τὰς ἐκθέσεις αὐτοῦ:

Ἐν Πρόβιδενς:—«Αἱ πρόοδοι τῶν μαθητῶν ἱκανοποιητικαί. Εὐχαρίστως παρετήρησα, ὅτι δίδεται ἡ δέουσα προσοχὴ διὰ τὴν Ἑλληνοπρεπῆ μόρφωσιν τῆς Νέας Γενεᾶς.»

Ἐν Σάλεμ, Μασσ.—«Παρέμεινα κατὰ τὴν διδασκαλίαν καὶ ἐθαύμασα τὴν μεθοδικότητα τῆς διδασκαλίσσης. Καθαριότης καὶ εὐταξία τῶν μαθητῶν πλήρης. Αἴσθημα Ἑλληνικώτατον. Συμπεριφορὰ εὐγενεστάτη.»

Ἐν Πήμποντυ, Μασσ.—«Παρηκολούθησα τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κληρικοῦ Διδασκάλου καὶ ἔμεινα κατενθουσια-

σμένος. Ζωηρὸν τὸ Ἑλληνικὸν αἴσθημα τοῦ μαθητικοῦ κόσμου.»

Ἐν Νιούπορτ Νιούς, Βιργ.—«Καλὰ καὶ πρόθυμα παιδιά.»

Ἐν Ντούρχαμ, Β. Κγ—«Ἐπεθεώρησα τὸ Σχολεῖον, παραμείνας ἀρκετὴν ὥραν. Λαμπρὰ παιδιά, κατακάθαρα, εὔτακτα καὶ πρόθυμα νὰ διδαχθῶσιν.»

Ἐν Γουΐνστον Σὲλεμ.—«Οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐν τῷ Σχολείῳ παραμονῆς μου ἐπέδειξαν ζηλευτὴν εὐταξίαν. Ἐντύπωσιν δὲ μοῦ ἔκαμε καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι μετὰ τὴν ὁμιλίαν μου αὐθορμήτως μὲ ἠχαρίστησαν, καί, ἀπερχόμενοι προσῆλθον καὶ μὲ ἀπεχαιρέτησαν.»

Ἐν Γκρὴνβηλ Βορ. Καρολ.—«Δύο γονεῖς μὲ ἠχαρίστησαν θερμῶς τὴν ἐπομένην, διότι τὰ παιδιά των ἔσπευσαν τὴν πρωΐαν νὰ ἀσπασθοῦν τὴν χεῖρά των μετὰ τὴν προσευχήν, εἰπόντα πρὸς αὐτούς, ὅτι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἦτο μία ἀπὸ τὰς παραγγελίας, ποὺ ἔστειλεν εἰς αὐτὰ ὁ «Δεσπότης» διὰ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Σχολείων. Οἱ ἐδῶ Ἑλληνόπαιδες εἶναι θαυμάσιον ὑλικόν.»

Ἐν Τσάρλεστον, Νοτ. Καρολ.—«Οἱ νέοι καὶ αἱ νεάνιδες, οἱ ὁποῖοι ἀπαρτίζουν τὸν Ἐκκλησιαστικὸν χορόν, χειρίζονται θαυμασίως τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ ἔχουν φρονήματα Ἑλληνικώτατα. Αἱ πρόοδοι τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν μεγάλαι. Εὐταξία ζηλευτὴ καὶ λατρεία ἐκ μέρους τῶν παιδιῶν πρὸς τοὺς Διδασκάλους των. Κατὰ τὴν ἀπόλυσιν ἕνας μαθητὴς μὲ ἐπλησίασε καὶ μοῦ εἶπε: «Θὰ γείνω τέλειο Ἑλληνόπουλο καὶ θὰ κάμω ὅσα μᾶς εἴπατε.»

Ἀπὸ τὰ σταχυολογήματα αὐτὰ καταφαίνεται, πόσον καλὸν ὑλικὸν ἔχουσιν οἱ Ἕλληνες Διδάσκαλοι εἰς χεῖράς των. Ἀπ' αὐτοὺς ἐξαρτᾶται νὰ τὸ ἐπεξεργασθῶσι καταλλήλως, διότι εἶναι γεγονὸς ἐξηκριβωμένον, ὅτι ἀμελεῖς εἰς τὸ καθῆκόν των Διδάσκαλοι, ὡς καὶ γονεῖς καὶ κηδεμόνες, οἵτινες δεικνύουσιν ἀδιαφορίαν, εἰς τὰ σχολικὰ πράγματα, γίνονται αἴτιοι πνευματικῆς καταστροφῆς τῆς μαθητιώσης νεολαίας καὶ διαστρεβλωταὶ αὐτῆς ἀπὸ ἠθικοπλαστικῆς καὶ μορφωτικῆς ἀπόψεως.

Οὕτως ἔρχεται εἰς τὸ μέσον καὶ τὸ ζήτημα τῆς στενῆς συνεργασίας τῶν γονέων μετὰ τῶν διδασκάλων καὶ τῆς ἐνισχύσεως ὑπὸ τῆς οἰκογενείας τοῦ ἔργου τοῦ Σχολείου.

Δυστυχῶς ἡ σημασία τῆς συνεργασίας ταύτης δὲν ἔχει κατανοηθῇ ὑπὸ πολλῶν ἐνδιαφερομένων γονέων καὶ κηδεμόνων.

Ἀπὸ πολλοὺς Διδασκάλους ἔχομεν ἀκούσῃ παράπονα, ὅτι μερικὰ παιδία μας εἶναι ἀνυποφόρως ἄτακτα εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα, χαλαροῦντα τὴν πειθαρχίαν καὶ τῶν λοιπῶν μαθητῶν. Ἔχομεν ὅμως πάλιν τὴν διαβεβαίωσιν ἀπὸ ἄλλους Διδασκάλους, ὅτι καὶ οἱ πλέον ἄτακτοι μαθηταὶ μεταβάλλονται εἰς τοὺς πλέον πειθηνίους, ὅταν οἱ γονεῖς των λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψει τὰς συστάσεις τῶν διδασκάλων καὶ παρακολουθῶσι τὴν διαγωγὴν καὶ συμπεριφορὰν τῶν τέκνων των, συνεργαζόμενοι οὕτω μετὰ τοῦ Σχολείου.

Ἰδιαιτέραν μέριμναν ἐπιδεικνύει ὁ Ἐπιθεωρητὴς τῶν Σχολείων καὶ διὰ τὴν ἐξομάλυνσιν οἱουδήποτε τοιούτου ζητήματος.

Ὁ ζῆλος τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ εἶναι καταφανής. Παρ' ὅλην ὅμως τὴν θέλησιν καὶ τὴν προθυμίαν του, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπισκεφθῇ ὅλα τὰ Σχολεῖα. Ὁ σκοπὸς ὅθεν θὰ ἐξεπληροῦτο ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, ἐὰν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐγίνοντο ἐπιθεωρήσεις ταυτοχρόνως εἰς ὅλας τὰς περιφερείας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. (Συνέχεια εἰς τὸ ἑπόμενον)

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΔΥΟ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

(Τὰ γράμματα αὐτὰ τὰ βρῆκα πρὸ ἐτῶν μαζὺ μὲ κάτι ἄλλα ἔγγραφα στὴ βαλίτσα ἑνὸς δυστυχισμένου ὁ ὁποῖος πέθανε μόνος κι' ἔρημος σὲ κάποιο δωμάτιο τοῦ Πολιτειακοῦ Νοσοκομείου Tewksbury, Mass. Τὰ δημοσιεύω γιὰ μερικοὺς κακοὺς πατέρας μὲ τὴν ἐλπίδα πῶς κάτι θὰ τοὺς ποῦν τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων καὶ τῆς Πρωτοχρονιᾶς. Φαίνεται πῶς προέρχονται ἀπὸ τὸ μικρὸ παιδὶ τοῦ δυστυχισμένου. Νὰ τὸ πρῶτο:)

24 Δεκεμβρίου 19...

Σεβαστέ μου πατέρα:

Σὲ περίμενα ἀπόψε στὸ σταθμὸ ὡς ποὺ ἦλθε καὶ τὸ τελευταῖο τραῖνο. Ἐκύτταζα μὲ προσοχὴ ὅλους τοὺς ἐπιβάτας ποὺ βγαίνανε ἀπὸ τὰ βαγόνια ὡς ποὺ ἔφυγαν ὅλοι κι' ἔμεινα ὁλομόναχος, καρφωμένος ἐκεῖ στὴν κολώνα τοῦ σταθμοῦ μὲ τὰ μάτια τεντωμένα μέσα στὸ σκοτάδι. Φαίνεται πῶς στεκόμουν πολὺ ὥρα γιατὶ ὁ σταθμάρχης μὲ πλησίασε καὶ μοῦπε μ' ἕνα ἀπότομο τρόπο ποὺ μὲ πλήγωσε κατάκαρδα:

—Ἀκόμα τὸν περιμένεις τὸν προκομμένο τὸν μπαμπᾶ σου; Ἄντε δίνε του, κι' αὐτὸς πάει πειά... Καὶ πρόσθεσε καὶ κάτι ἄλλα λόγια ποὺ ντρέπομαι νὰ σοῦ τὰ γράψω. Φαντάσου τώρα μὲ τί καρδιὰ ἔφυγα καὶ πῶς ἔφθασα στὸ σπῆτι.

Παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων! Ἡ μητέρα ἄρρωστη στὸ κρεββάτι, ὁ Γιαννάκης μὲ τὸν Παῦλο καὶ μὲ τὴ Μαρία στριμωγμένοι κοντὰ στὴ σβυσμένη στόφα, νηστικοὶ ὅλοι ἀπὸ χθὲς τὸ βράδυ, καὶ σὺ πατέρα ποῦ νὰ εἶσαι ἀρά γε; Τί εἶναι αὐτὸ ποὺ σὲ κρατεῖ στὴ Νέα Ὑόρκη καὶ σὲ κάμνει νὰ μᾶς ξεχνᾶς ὅλους; Ἐδῶ μερικοὶ κύριοι λένε πολλὰ πράγματα ποὺ σὲ βεβαιῶ δὲ θέλω νὰ τὰ πιστεύσω. Ἂν ἦταν ἀλήθεια πατέρα, δὲν θὰ τολμοῦσα νὰ ξανάβγω στὸ δρόμο οὔτε νὰ ξαναπάγω στὸ σχολεῖο.

Πῶς θὰ ξημερωθοῦμε δὲν ξεύρω. Πρωῒ-πρωῒ ὅταν θὰ χτυποῦνε χαρμόσυνες οἱ καμπάνες, θὰ ἀντηχοῦν τόσο θλιμμένα στὴ δική μας τὴν καρδιὰ ποὺ φοβοῦμαι πολὺ γιὰ τὴν καϋμένη τὴ μητέρα.

Ξημερώνουν Χριστούγεννα κι' ἐμεῖς δὲν ἔχομε οὔτε ξερὸ ψωμί. Ὁ κόσμος θὰ πανηγυρίζῃ κι' ἐμεῖς...

. . . . . .

Σταμάτησα τὸ γράμμα γιατὶ τὰ μικρὰ ἄρχισαν νὰ κλαῖνε καὶ εἶδα κι' ἔπαθα νὰ τὰ καθησυχάσω. Πῶς νὰ κοιμηθοῦνε τὰ καϋμένα νηστικά;

Ἡ μητέρα θέλει γάλα καὶ φάρμακα. Τὰ παιδιὰ θέλουν ψωμί. Ἐγώ, **δὲν πειράζει δὲν θέλω τίποτε** γιὰ τὸν ἑαυτό μου· μόνο νὰ ἔλθῃς. Πατέρα δὲ θὰ μᾶς ἔλθῃς τουλάχιστον **τὴν Πρωτοχρονιά;**

Ἔλα πατέρα μου, ἀφοῦ δὲν κάναμε μαζὺ Χριστούγεννα, νὰ τοὐλάχιστον **τὴν Πρωτοχρονιά.**

Ἀσπάζομαι τὴν δεξιάν σου, ὁ υἱός σου

ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΓΡΑΜΜΑ

.....2 Ἰανουαρίου 19...

Σεβαστέ μου πατέρα,

Σοῦ γράφω ἀπὸ τὸ σπῆτι τοῦ Παπᾶ... ὁ ὁποῖος μὲ ἐφιλοξένησε χθὲς καὶ σήμερα. Δὲν ξεύρω ἂν θὰ φθάσῃ στὰ χέρια σου κι' αὐτὸ **τὸ γράμμα ἢ καὶ ἂν φθάσῃ ἂν θὰ**

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΖΩΗ

Τὴν 9ην 'Οκτωβρίου, ἡμέραν Κυριακήν, ἐλειτούργησεν ὁ Θεοφιλέστατος 'Επίσκοπος Βοστώνης κ. 'Αθηναγόρας εἰς Γόμπορν, Μασσ, καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον. 'Η μικρὰ μὲν ἀλλὰ πλήρης θάρρους Κοινότης αὕτη μὲ τὰς ἐπαινετὰς προσπαθείας τοῦ 'Ιερατ. αὐτῆς Προϊσταμένου Αἰδ. Κων. Βασιλείου καὶ τῶν ἑκάστοτε ἀκαμάτων Διοικ. Συμβουλίων της εἶνε παράδειγμα κοινοτικοῦ θάρρους κατὰ τὴν δύσκολον ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως ἐποχὴν ταύτην.

Τὰς δύο ἑπομένας Κυριακὰς 16 καὶ 23 ἰδίου διέμεινε καὶ ἐλειτούργησεν εἰς τὴν Θεολογ. Σχολὴν ἧς εἶνε καὶ Διευθυντής· τοῦτο δὲ ὅπως μὴ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τοὺς νεοελθόντας φοιτητὰς τῆς Σχολῆς, ὧν 24 ἦσαν οἱ νεοσύλλεκτοι.

Τὴν 30ὴν μετέβη εἰς τὴν Κοινότητα Φὼλ-Ρίβερ, Μασσ. ἧς ὁ 'Ιερὸς Ναὸς τιμώμενος ἐπ' ὀνόματι τοῦ 'Αγ. Δημητρίου ἑώρταζε τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Καὶ τὴν μὲν πρωΐαν ἐτέλεσε τὴν Θείαν Λειτουργίαν μετὰ τοῦ 'Ι. Προϊσταμένου Αἰδ. Παρθενίου Κομνηνοῦ, βοηθούμενος καὶ ὑπὸ τεσσάρων ἐκ τῶν δευτεροετῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς, ἐκτελούντων χρέη ὑποδιακόνων, καὶ ὡμίλησε περὶ τῆς χριστιανικῆς αὐταπαρνήσεως τῶν Μαρτύρων ἧς ὑπόδειγμα θαυμαστὸν εἶνε τὸ τοῦ 'Αγ. Δημητρίου. Τὸ ἑσπέρας ἐτελέσθη Δοξολογία διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ὡμίλησεν ὁ Θεοφιλέστατος 'Επίσκοπος, χοροστατῶν, περὶ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ συγχρόνου θρησκευτικοεθνικοῦ μας γεγονότος.

Κατόπιν ἐγένετο δεξίωσις εἰς τὸ σχολεῖον τῆς Κοινότητος ὑπὸ τοῦ προοδευτικωτάτου Διοικ. Συμβουλίου αὐτῆς καὶ τοῦ τῆς Φιλοπτώχου 'Αδελφότητος. Εἷς πᾶσαν δὲ ἐκδήλωσιν τῆς Κοινοτικῆς αὐτῆς ζωῆς ἦτο καταφανὴς ἡ ὁρμὴ τοῦ Αἰδ. Παρθ. Κομνηνοῦ, ἡ τόσον δημιουργική, ἥτις κατέστησε τὴν Κοινότητα ἐντὸς πενταετίας κυριολεκτικῶς θαυμαστὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως.

Τὴν ἑπομένην Κυριακὴν 6ην Νοεμβρίου ἔγινε τὸ τοπικὸν Κληρικολαϊκὸν Συνέδριον τῆς Περιφερείας Νέας 'Αγγλίας καὶ Καναδᾶ, ἐν Γουέμπστερ, Μασσ. Καὶ τὴν μὲν πρωΐαν συνελειτούργησαν ὁ Σεβ. 'Αρχιεπίσκοπος καὶ οἱ δύο 'Επίσκοποι κ. κ. Κάλλιστος καὶ 'Αθηναγόρας εἰς τὸν 'Ι. Ναὸν τῆς Κοινότητος εἰς ὃν συνηθροίσθησαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Κοινοτήτων· τὸ δὲ ἀπόγευμα καὶ τὴν ἑπομένην ὁ Θεοφιλέστατος 'Επίσκοπος Βοστώνης κ. 'Αθηναγόρας προήδρευσε τοῦ Συνεδρίου.

Τὴν 13ην ἐλειτούργησεν εἰς τὸν 'Ι. Ναὸν τῶν Ταξιαρχῶν τῆς ὁμωνύμου Κοινότητος ἐν Στάμφορντ, Κονν., μετὰ τοῦ 'Ιερ. Προϊσταμένου Αἰδεσ. Μιχαὴλ Σοφοκλέους καὶ ἐκήρυξε τὸν θ. λόγον. 'Ομοίως ὡμίλησε καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ μαθητρίας τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου εἰς τὸ ὁποῖον διδάσκει ὡς Κατηχήτρια λίαν καρποφόρως καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ 'Ιερέως.

Τὴν 20ὴν μετέβη εἰς τὴν Κοινότητα Ἅγιος Σπυρίδων τοῦ Γουάσιγκτων Χάϊτς Νέας 'Υόρκης μεθ' ὅλων τῶν φοιτητῶν καὶ καθηγητῶν τῆς Θεολογ. Σχολῆς. Κατὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν, καθ' ἣν ὁ μεγάλος ἐκεῖνος Ναὸς ἦτο ἀσφυκτικῶς πεπληρωμένος, καὶ ἣν ἐτέλεσε μετὰ τοῦ 'Ιερατ. Προϊσταμένου Χρυσοστ. Παπαλάμπρου καὶ τοῦ 'Ιερολογ. Διακόνου Θεοδωρήτου Κοκκινάκη, ἡ μὲν χορῳδία ἔψαλλεν ἐκ περιτροπῆς μὲ τὴν ὑπὸ τὸν κ. Βαλοῦρδον χορῳδίαν τοῦ Ναοῦ ὁ δὲ Θεοφιλ. ἐκήρυξε τὸν θ. λόγον. Τὴν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς Κυριακῆς μετέβη μεθ' ὅλων τῶν φοιτητῶν καὶ καθηγητῶν τῆς Σχολῆς εἰς τὴν ἐν Στάμφορντ, Κονν. ἑτέραν Κοινότητα Εὐαγγελισμὸς εἰς ἣν ἐτέλεσε ἑσπερινὸν μετὰ πέντε ἐφημερίων τῶν γειτονικῶν Κοινοτήτων καὶ ὡμίλησε περὶ τῆς ἀναγκαιότητος ἰδιαιτέρας θρησκευτικῆς ἀγωγῆς τῆς Νέας μας Γενεᾶς ἀφοῦ εἰς τὰ Δημόσια 'Αμερικανικὰ Σχολεῖα δὲν ὑπάρχουν θρησκευτικὰ μαθήματα. Κατόπιν παρετέθη πρὸς τιμήν του ὑπὸ τῆς Κοινότητος ἐπίσημον δεῖπνον εἰς ὃ παρεκάθησαν ὁ Δήμαρχος τῆς πόλεως καὶ Δημοτικοὶ Σύμβουλοι, Κληρικοὶ ἀλλοδόξων 'Εκκλησιῶν, τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Κοινότητος, τέσσαρες Ἕλληνες 'Ιερεῖς καὶ ἄλλοι ὁμογενεῖς.

τὸ προσέξῃς. Πάρε το ὅμως ὡς ἕναν τελευταῖον ἀποχαιρετισμὸ ἀπὸ τὸ παιδί σου.

Ἂν γυρίσῃς καμμιὰ μέρα στὸ Λόουελλ θὰ σοῦ δείξουν στὴ γωνιὰ τοῦ Νεκροταφείου τὸ μνῆμα τῆς Μητέρας. 'Ο Γιαννάκης εἶνε στὸ σπῆτι τοῦ ἰατροῦ. Τὸν Παῦλο τὸν πῆρε ὁ κὺρ... καὶ τὴ Μαρία τὴν ἐκράτησαν ἡ καλόγρηες τοῦ μοναστηριοῦ. 'Εμένα θέλει ὁ καϋμένος ὁ πάτερ...νὰ μὲ κρατήσῃ ἀλλὰ δὲν μπορῶ πειὰ νὰ μείνω ἐδῶ. Μόλις τελειώσω τὸ γράμμα καὶ σοῦ τὸ ταχυδρομήσω θὰ πάρω δρόμο κι' ὁ Θεὸς νὰ βγῇ μπροστά μου ἀφοῦ μ' ἐγκατέλειπε ὁ πατέρας μου.

.....

Τὰ γεγονότα ἐπῆλθον ραγδαῖα ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων. Τὸ πρωῒ ἐνῷ χτυποῦσαν ἡ καμπάνες κι' ὁ κόσμος πήγαινε στὴν 'Εκκλησιά, ἡ καϋμένη ἡ μητέρα βάρυνε περισσότερο. Τὰ παιδιὰ κοιμοῦνταν ἀκόμη. Ἔτρεξα καὶ βρῆκα τὸ γιατρό. Ὅταν ἐφθάσαμε στὸ σπῆτι καὶ κύτταξε τὴ μητέρα μὲ πῆρε ἰδιαιτέρως καὶ μοῦ εἶπε πὼς δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ ἐλπίς.

Κατὰ τὸ μεσημέρι ἦλθαν μερικὲς γειτόνισσες. Φαίνεται πὼς τὸ ἔμαθαν πὼς δὲν θὰ ζοῦσε ἡ μητέρα, κι' ἦλθαν νὰ μᾶς παρηγορήσουν. 'Επῆραν τὰ μικρά, καὶ μόνον ἐγὼ ἔμεινα κοντὰ στὸ προσκέφαλο τῆς μητέρας ὡς ποὺ βγῆκε ἡ ψυχούλα της.

Ὅταν μετέλαβε, σὲ συγχώρεσε μὲ ὅλη της τὴ καρδιὰ καὶ μοῦ παρήγγειλε καὶ μένα νὰ σ' ἀγαπῶ καὶ νὰ σὲ σέβωμαι σ' ὅλη μου τὴ ζωή. Πέθανε τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς μὲ τὄνομά σου στὰ χείλη της.

Τὴν ἐθάψαμε χθὲς τὸ ἀπόγευμα. Δυὸ-τρεῖς γειτόνισσες κι' ἐγὼ εἴμαστε οἱ μόνοι ποὺ παρακολουθήσαμε τὴν κηδεία της. Φτωχή μου μαννούλα! Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ τὴν κατεβάσουν στὸν τάφο ἔσκυψα καὶ φίλησα τὸ παγωμένο της τὸ χεράκι καὶ πειὰ δὲν τὴν ξαναεῖδα. 'Ο νεκροθάπτης βιαστικὸς τὴ σκέπασε γρήγορα μὲ τὸ χῶμα.

Πέρασα ὅλη τὴ νύχτα κλαίοντας. Ἐκεῖνο ποὺ μοῦ σπαράζει τὴν καρδιὰ περισσότερο εἶνε αὐτὰ ποὺ λένε γιὰ σένα. Λένε πὼς σὲ ἔφαγαν τὰ χαρτιὰ καὶ ἡ γυναῖκες. Ἂν εἶνε ψέμματα ὁ Θεὸς νὰ τοὺς κρίνῃ. Ἂν εἶνε ἀλήθεια πατέρα.. τί νὰ σοῦ πῶ. Καλλίτερα νὰ μὴν πῶ τίποτα. Τὸ ὑποσχέθηκα ἄλλως τε τῆς καϋμένης τῆς μητέρας.

.....

Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν
ΠΑΝ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ 'Ιερεύς

ΕΞΕΔΟΘΗ! Η ΕΞΕΔΟΘΗ!

ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙ' ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥΣ

GREEK MADE EASY

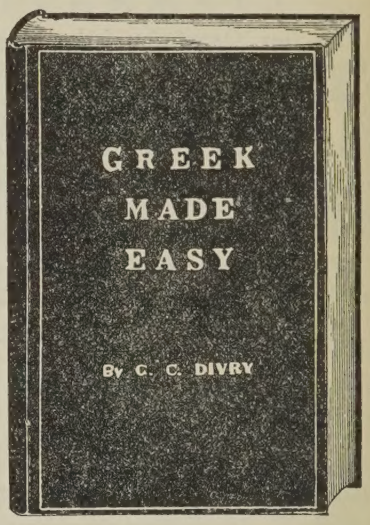

A Simple, Up-to-date Manual For The Study Of Modern Greek By Americans At Home Or In School.

ΝΕΑ ΑΠΛΟΥΣΤΑΤΗ ΜΕΘΟΔΟΣ.—Η ΜΟΝΗ ΠΡΟΣ ΕΚΜΑΘΗΣΙΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ Ἢ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΝ ΕΝ ΣΧΟΛΕΙΩ.

Ἡ μικρὰ ἐπίδοσις τῶν ξενογλώσσων εἰς τὴν μελέτην τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ὡς κύριον λόγον εἶχε τὴν παντελῆ μέχρι τοῦδε ἔλλειψιν τῶν καταλλήλων βοηθημάτων πρὸς συστηματικὴν μελέτην καὶ διδασκαλίαν της.

Τὴν ἔλλειψιν ἑνὸς ἁπλοῦ καὶ πρακτικοῦ ὁδηγοῦ καὶ ἐν ταὐτῷ εὐμεθόδου καὶ συγχρονισμένου βοηθήματος πρὸς διδασκαλίαν ἢ κατ' ἰδίαν μελέτην τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἔρχεται νὰ πληρώσῃ ἡ Νέα Μέθοδός μας «GREEK MADE EASY». Ἡ μοναδικὴ αὕτη Μέθοδος δὲν ἔγραφη διὰ φοιτητὰς Πανεπιστημίων ἢ δι' Ἄγγλους περιηγητὰς ἐν Ἑλλάδι. Ἐγράφη κυρίως διὰ τὰς ξενογλώσσους συζύγους καὶ τὰ τέκνα τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ μάθουν τὴν ἀθάνατον Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ τοὺς διδασκάλους ποὺ ἀναλαμβάνουν νὰ τὴν διδάξουν ἐνταῦθα. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἡ Μέθοδος GREEK MADE EASY» εἶνε:

α) ΑΠΛΗ. Ὁ μελετῶν αὐτὴν δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἶνε ἀπόφοιτος Γυμνασίων ἢ Πανεπιστημίων. Ἀρκεῖ νὰ γνωρίζῃ Ἀγγλικὴν ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν.

β) ΠΡΑΚΤΙΚΗ. Ὁ μαθητὴς μανθάνει κυρίως ὅσα εἶνε ἐνδεχόμενον νὰ χρειασθῇ εἰς τὴν καθημερινὴν ζωήν του, ἀρχίζων ἀπὸ τὰ πλέον χρήσιμα πράγματα καὶ προχωρῶν ὁλονὲν εἰς τὰ ὀλιγώτερον χρήσιμα. Ἀρχίζει νὰ ὁμιλῇ ἀπὸ τοῦ πρώτου μαθήματος.

γ) ΕΥΜΕΘΟΔΟΣ. Ὁ μαθητὴς μανθάνει εὐκόλως καὶ εὐχαρίστως. Ἀρχίζει ἀπὸ εὐκόλους λέξεις καθημερινῆς χρήσεως, τὰς ὁποίας ἀπὸ τοῦ πρώτου μαθήματος μανθάνει νὰ πλέκῃ εἰς ἁπλᾶς φράσεις—ἀκριβῶς ὅπως τὸ νήπιον ποὺ μανθάνει τὴν μητρικήν του γλῶσσαν. Ἡ γραμματικὴ διδάσκεται ἐρημοσμένη ἐν τοῖς λεξιλογίοις καὶ διὰ φρασεολογικῶν ἀσκήσεων. Οὕτω ὁ μαθητὴς μανθάνει γραμματικὴν εὐχαρίστως καὶ ἀκόπως, χωρὶς σχεδὸν νὰ γνωρίζῃ ὅτι μανθάνει γραμματικήν.

δ) ΕΥΚΟΛΩΤΑΤΗ. Ἐλάβομεν πᾶσαν φροντίδα ὅπως ὁ μαθητὴς συναντήσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγωτέραν δυσκολίαν εἰς τὴν μελέτην του. Κάθε λέξις ποὺ εἰσάγεται ἔχει τὴν Ἑλληνικήν της προφορὰν σημειουμένην μὲ τοὺς ἀντιστοίχους Ἀγγλικοὺς χαρακτῆρας, τοὺς ὁποίους πᾶς Ἀμερικανὸς ἐννοεῖ. Ἐπίσης κάθε φράσις ἔχει ἀπέναντι τὴν Ἀγγλικὴν ἐξήγησίν της. Ἀκόμη καὶ αἱ Γραμματικαὶ Παρατηρήσεις ποὺ εὑρίσκονται εἰς τὸ τέλος τῶν μαθημάτων εἶνε διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας συστηματικωτέραν μελέτην τῆς γλώσσης, δύνανται δὲ χωρὶς μεγάλην ζημίαν νὰ παραλειφθοῦν ἀπὸ τοὺς πρακτικῶς μανθάνοντας.

Πρὸς περαιτέρω διευκόλυνσιν τοῦ σπουδαστοῦ ἐφροντίσαμεν ὅπως αἱ ἐξηγήσεις τῶν λέξεων ἢ φράσεων ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς εἰς τὴν Ἀγγλικὴν ἀντιστοιχοῦν κατὰ τὸ δυνατόν, καὶ τὸ τοιοῦτον κατωρθώθη χωρὶς ζημίαν τοῦ λεκτικοῦ ὕφους ἀμφοτέρων τῶν γλωσσῶν. Ἐπίσης ἡ γλῶσσα τὴν ὁποίαν μετεχειρίσθημεν τόσον εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ὅσον καὶ εἰς τὰ Ἀγγλικὰ εἶνε ἡ ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὁμιλουμένη γλῶσσα—ἡ Ἑλληνικὴ τὴν ὁποίαν ἐννοεῖ καὶ ὁμιλεῖ συνήθως ὁ Ἕλλην ἐν Ἑλλάδι καὶ ἡ Ἀγγλικὴ τὴν ὁποίαν μεταχειρίζεται συνήθως ὁ Ἀμερικανός.

Διὰ πρακτικοὺς λόγους, καὶ διὰ νὰ εἶνε τὸ βιβλίον προσφιλέστερον εἰς τοὺς μικροὺς πρὸ πάντων μαθητάς, ἐτυπώθη ἐπὶ ἀρίστου χάρτου μὲ μεγάλα στοιχεῖα ἰδίᾳ διὰ τὰ Ἑλληνικὰ Λεξιλόγια καὶ Ἀσκήσεις. Τὸ βιβλίον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ τόσον διὰ τοὺς Ἀμερικανοὺς ποὺ δὲν γνωρίζουν διόλου Ἑλληνικά, ὅσον καὶ δι' ἐκείνους ποὺ γνωρίζουν ὀλίγα Ἑλληνικὰ καὶ θέλουν νὰ τελειοποιηθοῦν εἰς τὴν γλῶσσαν. Τιμᾶται πανόδετον $1.50.

GREEK MADE EASY was written for Americans, young or old, who wish to learn Modern Greek, and for those who wish to teach this language. Its system of instruction is SIMPLE, PRACTICAL, METHODICAL and EASY TO STUDY. The pronunciation of all Greek words is marked with English characters. Also the English meaning is given alongside every Greek word and sentence. It is easy for any one to learn Greek with this unique book. Price $1.50 postpaid.

D. C. DIVRY, Inc., 240 W. 23rd Street, NEW YORK